

דין וחשבון שנתי לשנת 2025

-יולי 2026-

מוגש ע"י הממונה על העמדת מידע לציבור ויישום חוק חופש המידע
בהתאם להוראת חוק חופש המידע התשנ"ח - 1998

תוכן עניינים

5	פתיחה	
	חלק ראשון: אוניברסיטת בר-אילן : נתונים ומידע	
7-9	עיקרי פעילות החוסן מאז תחילת מלחמת חרבות ברזל באוניברסיטת בר-אילן	1
10	בר-אילן – עשייה מתוך תחושת משמעות	2
11	מידע כללי – אוניברסיטת בר-אילן	3
11	3.1 – רקע כללי	
11	3.2 – הפן האקדמי, הכלכלי והחברתי	
12	3.3 – הווי הקמפוס- להיות סטודנט/ית בבר-אילן	
13	3.4 – גני סיפור	
13	3.5 – מורשת יהודית	
14	3.6 – בר-אילן בקהילה	
15	3.7 – אגודת הידידים בישראל	
16	למה אוניברסיטת בר-אילן	4
16	4.1 מצוינות אקדמית	
17	4.2 מחקר חדשני וטכנולוגיות מתקדמות	
17	4.3 משלבים בינה מלאכותית בלימודים לתואר	
18	4.4 מחוברים ומחוברות לתעשייה ומכוונים/ות לתעסוקה	
18	4.5 סביבת לימודים נוחה ונעימה בקמפוס ירוק	
19	עובדות ונתונים	5
20-21	בעלי/ות תפקידים מרכזיים באוניברסיטה	6
22	6.1 רשימת הדיקנים והדיקניות באוניברסיטת בר-אילן	
23	תקציב האוניברסיטה	7
24	הפקולטות באוניברסיטה	8
25-27	הקמפוס בצפת - הפקולטה לרפואה בגליל	9
28-30	פעילות הנציבות למגוון ומגדר	10

תוכן עניינים – המשך

31-32	אקדימה בר-אילן	11
33	בול ישראלי חדש לכבוד 70 שנות מחקר והשפעה	12
34	מכון יונתן זקס	13
35-38	אגף למידה והוראה	14
39	מגן משרד הביטחון	15

יישום יעדי הקיימות באוניברסיטת בר-אילן חלק שני:

41	הנגשת אוניברסיטת בר-אילן	16
41-43	16.1 – הסדרי נגישות וחניה	
44	העסקת עובדים ועובדות עם מוגבלות ותמיכה בסטודנטים/ות	17
44	17.1 הטיפול בהעסקת עובדים/ות עם מוגבלות	
45	17.2 מדור תמיכה והנגשה לסטודנטים/ות ע"ש סיביל ויגדור	
45	17.3 תוכנית סע"ר	
46	סיוע לאוכלוסיות מוחלשות בחברה	18
46	18.1 סיוע לקהילה ולמשתקמים/ות - מרכז רקנאטי	
47	18.2 ניהול מרכזי היצירה	
48-49	18.3 ניהול מרכז השיקום לנכי צה"ל נפגעי ראש ביפו (מרכז מרגוזה)	
50	18.4 פרויקט "עוצמות"	
51	18.5 כלים שלובים	
52-53	18.6 תוכנית ME אני - קורס לתקשורת בין-אישית	
54	עקרונות התשלום באופן שוויוני	19
55	פרויקטים בתחומי התנדבות בקהילה	20
56	מדיניות אוניברסיטת בר-אילן בנושא בריאות העובדים/ות	21
57	מערך הקליניקות	22
57	22.1 הקליניקות המשפטיות	
58	22.2 הקליניקות במחלקה לפסיכולוגיה	
59-60	22.3 הקליניקה של בית הספר למדעי הראיה ואופטומטריה	
61-62	22.4 קליניקות נוספות	

תוכן עניינים – המשך

63-64	קמפוס ירוק ואיכות הסביבה	23
65	23.1 הפעילות הסביבתית של היחידה לאיכות הסביבה באוניברסיטת בר-אילן	
66	23.2 באר בר-אילן	
67	23.3 מדיניות האוניברסיטה בתחום איכות המים	
68-69	ביה"ס הרב תחומי לקיימות	24
70-74	יעדי הקיימות ויישומם באוניברסיטת בר-אילן	25
75-76	יישום חוק חופש המידע באוניברסיטת בר-אילן	26
77-78	סיכום הטיפול בבקשות חופש המידע לשנת 2024	27
79	מאגרי מידע	28
80	פרסום הנשיא	29
81	פרסום ומידע נוסף	30
82	תקנות והנחיות מנהליות	31

פתיחה:

אוניברסיטת בר-אילן מתכבדת להציג את חוברת דין וחשבון לשנת 2025, המוגשת בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, ומתוך מחויבות מתמשכת לערכי השקיפות, האחריות הציבורית והמנהל התקין.

חוברת זו משקפת את תפיסתה של האוניברסיטה כמוסד אקדמי מוביל, הפועל לאור עקרונות של מצינות, יושרה ותרומה רחבה לחברה בישראל ובעולם.

הדו"ח נועד להעניק לציבור תמונה מקיפה, עדכנית ואמינה של עיקרי פעילות האוניברסיטה במהלך שנת הדיווח, תוך הצגת מידע מהותי באופן שיטתי וברור.

במסגרת זו מובאים הישגים מרכזיים לצד תהליכים מתמשכים בתחומי הליבה של העשייה האקדמית, הניהולית והציבורית, מתוך שאיפה לשקף נאמנה את היקף פעילותה וגיוונה.

חוברת זו מהווה כלי משמעותי לחיזוק אמון הציבור ולביסוס שקיפות מוסדית, וכן להעמקת הקשר בין האוניברסיטה לבין קהילותיה השונות—סטודנטים וסטודנטיות, חברי וחברות סגל, גורמי ממשל, שותפים בארץ ובעולם והציבור הרחב.

לצד זאת, הדו"ח מדגיש את תרומת האוניברסיטה לקידום יעדי הפיתוח בר-הקיימא (SDGs) של האו"ם, ומציג את השתלבות פעילותה במתן מענה לאתגרים גלובליים בתחומי החינוך, הבריאות, הקיימות, השוויון, החדשנות, בתקווה כי יספק לקוראים ולקוראות מידע מועיל, עדכני ורלוונטי.

נעה בן-דב

ע' ראשית לסמנכ"ל משאבי אנוש

והממונה על העמדת מידע לציבור

אוניברסיטת בר-אילן

חלק א' -

אוניברסיטת בר-אילן - רקע, נתונים ומידע

1. עיקרי פעילות החוסן באוניברסיטת בר-אילן

מאז תחילת מלחמת "חרבות ברזל"

מלחמת "חרבות ברזל", אשר פרצה באוקטובר 2023 והמשיכה גם במהלך שנת 2025, יצרה מציאות מורכבת עבור מדינת ישראל, ובכלל זה גם קהילת אוניברסיטת בר-אילן – סטודנטיות וסטודנטים, חברי וחברות סגל אקדמי ומנהלי ועובדים ועובדות רבים מצאו עצמם מתמודדים/ות עם עומסים רגשיים ונפשיים משמעותיים, אובדן אישי, שירות מילואים ממושך, פינוי מבתיים ואתגרי תפקוד בשגרה.

להלן [העמוד הרשמי](#) המרכז את כל פעילות האוניברסיטה בתחום החירום מאז ה- 7 באוקטובר.

סטודנטים/ות ואנשי סגל רבים גויסו למילואים מאז פרוץ המלחמה, וחלקם/ן ממשיכים/ות בכך עד היום, תוך שילוב מורכב בין שירות צבאי, לימודים וחיי משפחה. מצב זה הדגיש את הצורך בהקמת מערך חוסן רחב, מתכלל ומתמשך.

צעדי סיוע מרכזיים לעובדים/ות, חברי/ות סגל וסטודנטים/ות:

מיד עם פרוץ המלחמה, ובהמשך גם במהלך 2024–2025, נקטה האוניברסיטה שורה של צעדים מערכתיים:

- א. יצירת קשר אישי וליווי של עובדים ועובדות שחוו אובדן, פגיעה או פגיעה אישית או במשפחתם/ן.
- ב. תמיכה אקדמית, מנהלית ורגשית במשרתי ומשרתות מילואים, בבני/בנות זוגם ובאנשי/נשות קבע.
- ג. גמישות נרחבת בשעות העבודה, מיקום העבודה והתנהלות אקדמית.
- ד. קיום קבוצות שיח ותמיכה רגשית בהנחיית פסיכולוגים/ות ועובדים/ות סוציאליים.
- ה. סיוע חומרי, כולל משלוחי חבילות למשפחות המגויסים/ות.
- ו. קיום הרצאות, סדנאות והכשרות בנושא חוסן אישי וארגוני.
- ז. הרחבת מערך אנשי בריאות הנפש ומינוי רפרנטים לפקולטות וליחידות.
- ח. הכשרת מנהלים ומנהלות להתמודדות עם מצבי חירום וניהול צוותים בזמן משבר.

[מתווה האפוד האקדמי](#)

יוזמות קהילתיות וסיוע לחברה

במקביל לפעילות הפנים אוניברסיטאית, פעלה קהילת בר-אילן באופן נרחב למען החברה הישראלית:

- א. הקמת מערך מתנדבים רחב, כולל סטודנטים/ות שסייעו בחקלאות ובפעילויות נוספות.
- ב. הקמת מרכז תרגום רב לשוני (למעלה מ-10 שפות), לרבות תרגום לשפת הסימנים.
- ג. הפעלת שירותים רפואיים קהילתיים, כולל מעבדות ובדיקות ראייה למפונים.
- ד. הפעלת מסגרות חינוך לילדי/ות מפונים.

- ה. הקמת שוק איכרים בקמפוס לתמיכה בחקלאים .
- ו. חלוקת מחשבים ניידים לתלמידים מפונים לצורך המשך לימודים מרחוק .
- ז. סיוע ללוחמים/ות המועמדים/ות ללימודים (למשל הגעה לימי פתוח).
- ח. יוזמות גיוס תרומות לציד רפואי מתקדם עבור צוותים בשטח.
- פעילות זו היא חלק ממאות יוזמות סיוע לקהילה שיזמה האוניברסיטה בתקופת המלחמה .

הקמת מרכז חמני"ה (חוסן מנהיגותי ניהולי)

בעקבות המלחמה והצרכים שעלו מן השטח, הוקם באוניברסיטה מרכז החוסן **חמני"ה** – מרכז מתכלל לפעילות החוסן האקדמית, האישית והקהילתית.

המרכז פועל כחלק ממיזם ארצי לחיזוק החוסן באקדמיה, ומטרתו לקדם רווחה נפשית, תחושת שייכות ויכולת תפקוד במצבי שגרה וחירום.

המרכז הוקם בשיתוף קרן אדמונד דה רוטשילד והקואליציה הישראלית לטראומה, ומהווה מסגרת רחבה לאיחוד יוזמות, פיתוח מענים חדשניים והנגשת שירותים לקהילה.

מרכיבי הפעילות המרכזיים של מרכז חמני"ה (מעודכן לשנת 2025)

סיוע למשפחות הסגל:

המשך פעילות צוות ייעודי לתמיכה במשפחות שכולות, פצועים ומשפחות מגויסים/ות.

מתווה "האפוד האקדמי":

מערך סיוע רחב למשרתי/ות מילואים הכולל:

- התאמות בלימודים, שיעורים מוקלטים ולמידה מרחוק
- מועדי בחינה מיוחדים והקלות בהערכה
- פטור מנקודות זכות וציון עובר בקורסים
- מלגות ותמיכות כספיות משמעותיות

בשנת 2025 הוקצו מלגות בהיקף של 1.9 מיליון ₪ לכ-700 סטודנטים וסטודנטיות משרתי/ות מילואים, ובמבט רחב יותר אלפי סטודנטים וסטודנטיות נהנו ממעטפת סיוע זאת.

מערך חוסן מוסדי רחב:

- פריסה של יועצי חוסן (פסיכולוגים בהתמחות) בכל מחלקות האוניברסיטה
- קווי סיוע, שירותים פסיכולוגיים וליווי פרטני
- קבוצות תמיכה ופעילויות קהילתיות
- ליווי לימודי ותעסוקתי מותאם טראומה

פיתוח מענים חדשניים (2025):

- בוט חוסן דיגיטלי למענה מידי 24/7
- קורסים אקדמיים בתחום החוסן ומעבר משגרה לחירום
- תוכניות מנטורינג ותעסוקה למילואימניקים
- סדנאות יצירה וטיפול (למשל: תרפיה, אמנות, פעילות משפחתית)
- **מודל קהילתי-ארגוני:**
המרכז שם דגש על בניית קהילה תומכת בתוך הפקולטות והיחידות, והפיכת כל מחלקה ל"יחידת חוסן", תוך חיבור בין סטודנטים, סגל ושירותים מקצועיים

[אתר מרכז חמניה](#)

מרכז ידע בבית הספר לעבודה סוציאלית

בית הספר לעבודה סוציאלית ממשיך להוות מוקד ידע מקצועי בתחום הטראומה, החוסן והסיוע לקהילה ומפעיל מרכז ידע ייעודי הכולל חומרי הדרכה, מענים טיפוליים וישיומיים ויוזמות קהילתיות.

בתקופות משבר ומלחמה, מודגש תפקידו המרכזי של הקשר הקהילתי כמשאב מחזק, תומך ומעצים.

כניסה למרכז הידע: [לחצו כאן](#)

סיכום

החל משנת 2023 פיתחה אוניברסיטת בר-אילן מערך חוסן רחב, רב-ממדי ומתמשך, המשלב בין תמיכה אישית, התאמות אקדמיות, מענים נפשיים ופעילות קהילתית עניפה.

הקמת מרכז חמניה מסמל מעבר ממענה חירום נקודתי לתפיסה מוסדית ארוכת טווח, הרואה בחוסן מרכיב מרכזי ביכולתה של האוניברסיטה להתמודד עם מצבי משבר לאומיים ולהמשיך לקיים פעילות אקדמית וחברתית משמעותית.

2. אוניברסיטת בר-אילן משפיעה – עשיה מתוך תחושת

משמעות

אוניברסיטת בר-אילן היא אוניברסיטת מחקר שנוסדה בשנת 1955 ברמת גן. הפקולטה לרפואה ממוקמת בצפת. נכון לשנים 2024–2025, לומדים בה **למעלה מ-21,000 סטודנטים** והיא נמנית עם האוניברסיטאות הגדולות בישראל

באוניברסיטה פועלות **תשע** פקולטות ביניהן: מדעי החיים, מדעים מדויקים, הנדסה, רפואה, משפטים, חינוך, מדעי החברה, מדעי הרוח ומדעי היהדות, ועוד מספר רב של מערכים ויחידות.

האוניברסיטה משלבת בין **מצינויות אקדמיות, חדשנות טכנולוגית ומורשת יהודית**, ומהווה מרכז ידע והשפעה לאומי ובינלאומי.

זה שמונה שנים ברציפות שאוניברסיטת בר-אילן היא **האוניברסיטה הצומחת ביותר בישראל במספר הסטודנטים והסטודנטיות**, ואף הפכה לאחת משתי האוניברסיטאות הגדולות בישראל

הצמיחה המרשימה אינה מקרית: האוניברסיטה מובילה **במצינויות במחקר ובהוראה**, מקיימת קשרים ענפים עם התעשייה, ומשלבת בין חדשנות מדעית לבין מחויבות חברתית וערכית.

הקמפוס הירוק והמטופח, לצד סביבת לימודים מתקדמת ותומכת, תורמים לחוויית לימודים איכותית, ומושכים אליהם קהל מגוון ורב-תרבותי של סטודנטים/ות.

3. אוניברסיטת בר-אילן – מידע כללי

3.1 רקע כללי

באוניברסיטת בר-אילן פועלים עשרות מכוני מחקר וכ-300 מעבדות, לצד כ-70 מרכזי מחקר רב-תחומיים

<https://www.biu.ac.il/en/science-and-research>

המחקר בבר-אילן מתמקד באתגרים מרכזיים של האנושות, ביניהם:

- שינויי אקלים ואנרגיה מתחדשת
- בריאות הציבור ורפואה מתקדמת
- מחלות גנטיות וסרטן
- סייבר ובינה מלאכותית
- קיימות וסביבה

3.2 הפן האקדמי, הכלכלי והחברתי

האוניברסיטה מספקת לסטודנטים ולסטודנטיות מעטפת רחבה לתמיכה לאורך כל תקופת הלימודים:

בפן האקדמי:

- * תוכניות מנטורינג לסטודנטים וסטודנטיות חדשים/ות
- * חונכיות לימודיות
- * סדנאות לפיתוח מיומנויות למידה

בפן הכלכלי:

- * למעלה מ-140 מלגות שונות
- * סיוע כלכלי מותאם
- * הלוואות בתנאים נוחים

בפן החברתי:

- * פעילות ענפה של אגודת הסטודנטים
- * מועדונים, תאים ויוזמות סטודנטיאליות
- * אירועים קהילתיים

השילוב בין שלושת הממדים יוצר חוויית לימודים מאוזנת ותומכת, המגבירה את הצלחת הסטודנטים ואת תחושת השייכות שלהם לאוניברסיטה.

3.3 הווי הקמפוס – להיות סטודנט/ית בבר-אילן

חיי הקמפוס בבר-אילן משלבים בין לימודים אקדמיים לאורח חיים תוסס ועשיר.

בקמפוס מתקיימות לאורך השנה פעילויות רבות, ביניהן:

- הופעות ואירועי תרבות
- ירידים קבועים ודוכני אמנות ומוצרים
- פעילויות חג ואירועים מיוחדים
- יוזמות שונות ומגוונות של אגודת הסטודנטים ושל הנהלת האוניברסיטה/הפקולטות.

הקמפוס עצמו משלב סביבה ירוקה ומטופחת עם תשתיות מודרניות, וכולל אזורי ישיבה, שבילי הליכה וגני נוי המעודדים מפגש חברתי ולמידה בסביבה נעימה.

גישה זו מבטאת תפיסה הרואה בחוויית הסטודנט/ית מכלול- לא רק לימודים אלא גם התפתחות אישית וחברתית.

3.4 גני סיפור

גני הסיפור הפזורים בקמפוס הם יוזמה ייחודית המשלבת אמנות, תרבות ופילוסופיה. כל גן מעוצב סביב רעיון ספרותי או ערכי, ומשלב בין אלמנטים אדריכליים, צמחייה ופסלים.

הגנים יוצרים מרחב המעודד השראה, חשיבה והתבוננות, ומשקפים את ערכי האוניברסיטה של שילוב בין מסורת, תרבות וידע.

למידע נוסף:

<https://www.biu.ac.il/about-biu/about/special-projects/story-gardens>

3.5 מורשת יהודית

המורשת היהודית היא חלק בלתי נפרד מהמהות הבר-אילנית והיא באה לידי ביטוי במישור האקדמי ובמישור התרבותי. כחלק מכך פועלות באוניברסיטה מסגרות המעודדות התפתחות רוחנית לצד הלמידה והמחקר האקדמיים.

סטודנטיות וסטודנטים המעוניינים בהעשרת עולמם הרוחני יכולים לשלב לימודים במדרשה או בבית המדרש של המכון הגבוה לתורה עם לימודיהם האקדמיים. במקביל פועל בבר-אילן קמפוס לציבור החרדי.

פרויקטים תורניים והגותיים המטופחים בבר-אילן כוללים פרשנות **לפרשת השבוע** שכותבים נשות ואנשי הסגל; **פרויקט השו"ת** המכיל את האוסף האלקטרוני הגדול בעולם של טקסטים מארון הספרים היהודי; ו"תנ"ך - מקראות גדולות הכתר" - מהדורת יסוד מדעית חדשה של התבנית הספרותית היהודית הקלאסית הקרויה "מקראות גדולות".

האוניברסיטה מהווה גשר בין מסורת לעולם האקדמי המודרני, ומקיימת שיח פתוח בין תרבות, דת ומדע

לדף השבועי- פרשת השבוע

3.6 בר-אילן בקהילה

האוניברסיטה פועלת באופן נרחב למען הקהילה ומעודדת את הסטודנטים/ות והסגל להיות שותפים פעילים בעשייה חברתית.

הקליניקות המעשיות, המציעות לקהל הרחב סיוע וטיפול מקצועי חנם או בעלות סמלית, בולטות בין הפרויקטים החברתיים של בר-אילן. הקליניקות פועלות במחלקה לפסיכולוגיה, ביחידה ללימודי המשך של בית הספר לעבודה סוציאלית, בפקולטה למשפטים ובמחלקה לאופטומטריה.

על מידע נוסף אודות הקליניקות הקיימות באוניברסיטת בר-אילן ניתן לקרוא בפרק 22.

דוגמאות נוספות המשלבות בין פעילות האוניברסיטה לקהילה-

מרכז בייקר מיסודה של פרופ' פנינה קליין ז"ל, כלת פרס ישראל לחקר החינוך, פועל במסגרת בית הספר לחינוך במטרה לשפר את איכות הטיפול והחינוך הניתנים לתינוקות, פעוטות וילדים בגיל הרך. המחקרים המתבצעים במרכז בתחומים אלו מהווים בסיס לשירותי הייעוץ וההדרכות הניתנים במקום. ההדרכות עוסקות במניעת קשיי התפתחות ובקידום ילדים עם איחור התפתחותי, בקידום ילדים מחוננים, ובשיפור איכות הטיפול והחינוך הניתן לתינוקות ולפעוטות השוהים במסגרות חינוכיות חוץ-ביתיות.

בפקולטה לרפואה בגליל מתקיים מדי שנה אירוע "**בית חולים לדובים**" המזמין ילדים צעירים והוריהם למפגש היכרות ידידותי עם השירותים הרפואיים הניתנים בבית החולים ובמרפאות, במטרה להפחית את חששם מטיפול רפואי. במפגש ממחישים הסטודנטים לילדים, באמצעות טיפול בדובים ובבובות, את המתרחש במחלקות של בתי החולים ואת התנהלותן של הבדיקות השונות. נוסף על כך יוזמת הפקולטה קונצרטים עבור הקהל הרחב.

באוניברסיטה פועלת גם **תוכנית הבנה והידברות** מטעם דיקאנט הסטודנטים. התוכנית עוסקת בקונפליקטים הנובעים בחברה הישראלית במטרה לגשר בין חלקי החברה ולטפח בקרב הסטודנטים מעורבות, אחריות ומנהיגות חברתית.

המרכז האוניברסיטאי לנוער באוניברסיטת בר-אילן פועל במטרה לטפח ולעודד עניין במדעים בקרב תלמידים/ות בעלי מוטיבציה גבוהה. הפעילות ביחידה מספקת היכרות עם חזית המדעים, העשרה והרחבת דעת לבני נוער תוך חשיפתם לעוסקים במלאכת המחקר המדעי בסביבה אוניברסיטאית. בחופשת הקיץ ובמהלך שנת הלימודים מקיימת היחידה חוגי מדע לנוער ומחנות קיץ מדעיים המיועדים לתלמידים בוגרי כיתות ד'-יב'. החוגים פועלים בקמפוס אוניברסיטת בר-אילן

הפעילות הקהילתית משקפת מחויבות עמוקה לשוויון הזדמנויות ולצמצום פערים חברתיים, ומהווה חלק בלתי נפרד מתפיסת העולם של האוניברסיטה.

3.7 אגודת הידידים בישראל

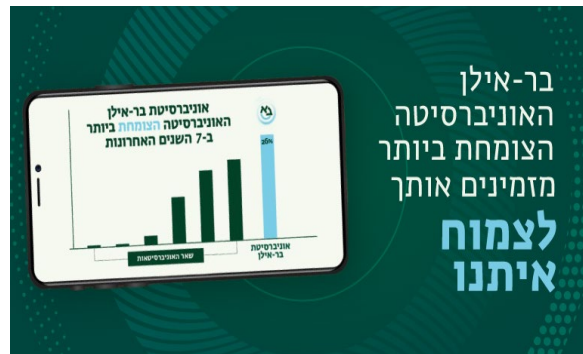
אגודת הידידים של אוניברסיטת בר אילן פועלת לחיזוק הקשר בין האקדמיה לחברה ולתעשייה.

האגודה מארגנת אירועים, כנסים ומפגשים עם חוקרים מובילים, ומקדמת שיתופי פעולה בין האוניברסיטה לבין גורמים מרכזיים במשק.

פעילות זו תורמת לגיוס משאבים, לקידום מחקר ולחיזוק השפעת האוניברסיטה על החברה הישראלית

4. למה אוניברסיטת בר-אילן

בר-אילן נמנית עם האוניברסיטאות הגדולות בישראל, והיא גם האוניברסיטה הצומחת ביותר בשמונה השנים האחרונות והשנייה בגודלה בישראל. כל זאת בזכות המחקר המוביל, ההוראה האיכותית, החדשנות וההשפעה של כל אלה על החברה הישראלית והאנושות כולה.

4.1 מצוינות אקדמית

אוניברסיטת בר-אילן משקיעה מאמצים רבים וחוצי פקולטות בטיפול רמת הוראה איכותית. האוניברסיטה מבצעים סקרי הוראה, הכשרות למרצים, ומשלבים בתהליך הלימוד טכנולוגיות ושיטות הוראה מתקדמות. אבל יחד עם זאת, האוניברסיטה יודעת שעזר ההוראה החשוב ביותר הוא היחס האישי והאכפתי כלפי הסטודנטים/ות. בימי שיגרה ובמיוחד בימי משבר, בר-אילן מעניקה לכל סטודנט וסטודנטית את התמיכה האקדמית לה הם זקוקים, את ההכוונה האישית והמשאבים על מנת להבטיח את הצלחתם.

4.2 מחקר חדשני וטכנולוגיות מתקדמות

לאחרונה זכתה בר-אילן בתרומת ענק, שהעניק לה תורם אנונימי כהבעת אמון ביכולותיה ובהישגיה של האוניברסיטה בכל תחומי המחקר והפיתוח. בעזרת התרומה הזו בר-אילן מובילה מהלך שיקדם את מדינת ישראל והאנושות כולה להתפתחות טכנולוגית משמעותית ולשיפור באיכות החיים.

כסטודנטים וסטודנטיות בבר-אילן תוכלו לרכוש ידע נרחב בכל התחומים המעצבים את חיינו, להשתלב במחקר בכל הפקולטות הפועלות באוניברסיטה, ולהיות שותפים במציאת הפתרונות לאתגרים המכריעים של הדור שלנו, בהם התמודדות עם שינויי האקלים, פיתוח מקורות אנרגיה חליפית, מניעת מגפות ומחלות גנטיות, צמצום פערים חברתיים, הגנה מפני מתקפות סייבר ועמידות בפני מזיקים.

4.3 משלבים בינה מלאכותית בלימודים לתואר

הבינה המלאכותית הפכה לכלי משמעותי, שמשנה את פני העולם ומאפשר פריצות דרך חדשות בתעשייה, ברפואה, בחקלאות, בכלכלה ובמדעי החברה. בהתאם למגמה זו מציעה אוניברסיטת בר-אילן כ-200 קורסים בתחום הבינה המלאכותית ויישומיה כחלק מתוכניות הלימוד, כדי לספק לסטודנטים ולסטודנטיות את הכישורים החיוניים בתחום.

בתום לימודיהם לתואר, הידע המתקדם שרכשו הסטודנטים/ות בתחום הבינה המלאכותית יסייע להם להשתלב בשוק העבודה הדינמי ולרתום את כוחה של הבינה המלאכותית למען השגת יעדיהם המקצועיים.

4.4 מחברים ומחברות לתעשייה ומכוונים/ות לתעסוקה

אוניברסיטת בר-אילן יוצרת מדי שנה תוכניות לימוד חדשות התואמות את המגמות העתידיות בשוק העבודה ומכשירות את הסטודנטים והסטודנטיות להשתלבות בו. באוניברסיטה גם פועל מרכז גשר אקדמיה-תעסוקה המקיים הרצאות וסדנאות לשיפור מיומנויות ולקידום ההשתלבות של הסטודנטים/ות בתעשייה, תוך בניית מעטפת ייחודית למפת דרכים תעסוקתית.

למחלקות האוניברסיטה יש קשרים ושיתופי פעולה עם יזמים, חברות מובילות במשק וגופים ציבוריים, והסטודנטים זוכים כבר בזמן לימודיהם לחשיפה ולהתנסות בפעילות הכלכלית והיזמית במשק, זאת במסגרת כנסים, מפגשים והרצאות, האקדמונים, סיורי שטח, ומיזמים משותפים. בבר-אילן גם פועל מרכז היזמות הייחודי **UnBox** המשמש כחממה ומטפח חוקרים וחוקרות המעוניינים לפתח מיזמים עסקיים.

האוניברסיטה מעודדת התנסות מעשית תוך כדי למידה ומאפשרת לסטודנטים וסטודנטיות ליישם את הידע שלהם במסגרת קליניקות לטובת הציבור. בין היתר פועלות בבר-אילן קליניקות מעשיות במשפטים, עבודה סוציאלית, פסיכולוגיה ואופטומטריה.

4.5 סביבת לימודים נוחה ונעימה בקמפוס ירוק

הודות למיקומה הגיאוגרפי המרכזי, נהנים הסטודנטים והסטודנטיות באוניברסיטת בר-אילן מגישה נוחה לקמפוס מאזורים רבים בארץ. בקמפוס יש מגוון רחב של שירותים, בהם רשת אינטרנט אלחוטית, עמדות מחשב לשימוש אישי, ספריות ממוחשבות, שירותי למידה מרחוק, מתחמי ישיבה למנוחה וללימוד בבנייני הכיתות וגם באוויר הפתוח ועוד. בתחומי הקמפוס יש כל מה שצריך כדי לקיים שגרת יום נוחה – מינימרקט, בתי קפה, סניף בנק, חנות לצידוד משרדי ואפילו סנדלריה ומעון יום לפעוטות. באוניברסיטת בר-אילן מאמינים שסביבת הלימודים חשובה לא פחות מאיכות ההוראה, ולכן אנו מטפחים קמפוס מעוצב, מגוון ושופע ירק, כסביבה הרמונית ומלאת השראה.

הקמפוס המטופח ורחב הידיים מאפשר לסטודנטים ולסטודנטיות באוניברסיטת בר-אילן ליהנות ממגוון פעילויות חברתיות, אירועי תרבות ופעילויות פנאי. בין היתר מתקיימות בשטחו הופעות ופעילויות חברתיות המלוות בכיבוד קל, פעמיים בשבוע מתארח בשדרה הראשית יריד קבוע עם דוכנים מסוגים שונים וכן מתקיימים בקמפוס אירועים מיוחדים לציון חגים ומועדים אחרים. רבות מהפעילויות נערכות ביזמת אגודת הסטודנטים ובשיתוף גורמים שונים באוניברסיטה.

5. עובדות ונתונים

- באוניברסיטת בר-אילן לומדים ולומדות מעל ל 21,000 סטודנטים וסטודנטיות לתואר אקדמי.
- פועלות בה 9 פקולטות: מדעי החיים, מדעי החברה, חינוך, מדעי היהדות, מדעי הרוח, מדעים מדויקים, משפטים, הנדסה ורפואה, וכן המערך לתוכניות ייעודיות והיחידה ללימודים בין-תחומיים.
- יש 50 מחלקות ובתי ספר במגוון רחב של תחומי ידע.
- כ-7,000 גברים ונשים לומדים בקורסי העשרה, לימודי תעודה ותוכניות לימוד אחרות, מדי שנה.
- כ-837 חברי וחברות סגל בכיר.
- 827 מענקים פעילים, מתוכם 163 שיתופי פעולה בינלאומיים.
- 20 ספריות, ובהן יותר ממיליון כותרים וגישה לעשרות מאגרי מידע אלקטרוניים.
- לאוניברסיטה יש כ-130,000 בוגרים ובוגרות.

6. בעלי/ות תפקידים מרכזיים

יו"ר חבר הנאמנים – מר מיכאל יסלזון;
יו"ר ועדת הקבע – רו"ח שלמה זהר;
נשיא האוניברסיטה – פרופ' אריה צבן;
מנכ"ל ומשנה בכיר לנשיא האוניברסיטה – מר זהר ינון;
רקטור האוניברסיטה – פרופ' אמנון אלבק;
סגנית נשיא לבינלאומיות ולמשימה השלישית – פרופ' רבקה תובל משיח;
סגן הנשיא למחקר – פרופ' ירון שב-טל;
סגן הנשיא לפיתוח משאבים עולמי – מר רוני וינקוב;
סגן הנשיא לקשרי תעשייה – פרופ' זאב זלבסקי;
הנציבה למגוון ומגדר – פרופ' אורנה ששון-לוי;
סגן הרקטור – פרופ' אריה רייך;
סמנכ"לית והיועצת המשפטית – עו"ד ימית קליין;
סמנכ"ל משאבי אנוש – מר מאור פינקו;
סמנכ"ל כספים – רו"ח ארנון זית;
סמנכ"ל לתכנון ולתפעול – מר עופר שרגאי;
סמנכ"ל תקשוב ומידע – מר עשהאל מובשוביץ;
סמנכ"לית שיווק ופיתוח עסקי – גב' נעמה גת;
סמנכ"ל הוראה ולמידה – מר יובל שרייבמן;
ראש אקדמי למנהל הסטודנטים – פרופ' סילביה אדלר;
מנהלת אגף מנהל הסטודנטים ודיקנט הסטודנטים – גב' אילנית בטיט;
מנהל רשות המחקר – ד"ר יוסי קאליפא;
מנהלת מערך הספריות והמידע – ד"ר אולגה גולדין;
המזכירה האקדמית – ד"ר אורלי פרל;

הממונה על יישום חוק חופש המידע והעמדת מידע לציבור – גב' נעה בן-דב;

מנהלת המרכז האוניברסיטאי לנוער – גב' שני מזרחי;

מבקרת הפנים – רו"ח חני עמר, שותפה בפירמת BDO ישראל;

מנכ"ל חברת ביראד (חברת בת למסחור פטנטים) – ד"ר צביקה בן-פורת;

רשימת בעלי/ות תפקידים נוספים/ות באוניברסיטה וכן פירוט של מבנה הפקולטות, היחידות האקדמיות והמנהליות - ניתן למצוא באתר האינטרנט של האוניברסיטה, בכתובת:

https://www1.biu.ac.il/vice_directors

6.1 רשימת הדיקנים והדיקניות באוניברסיטת בר-אילן:

פרופ' פרידמן אביעד- דקן הפקולטה למדעים מדויקים;

פרופ' סיריל כהן - דקן הפקולטה למדעי החיים;

פרופ' מיכאל אביעוז- דקן הפקולטה למדעי היהדות;

פרופ' מיכל אלברשטין - דקנית הפקולטה למשפטים;

פרופ' גליה ינושבסקי - דקנית הפקולטה למדעי הרוח;

פרופ' אורלי אבני - דקנית הפקולטה לרפואה;

פרופ' אורית שפי - דקנית הפקולטה להנדסה;

פרופ' נירית באומינגר - דקנית הפקולטה לחינוך;

פרופ' גלית נהרי - דיקנית הפקולטה למדעי החברה;

פרופ' דורון גינזברג - דקן בית הספר ללימודים מתקדמים;

פרופ' בנימין שמואלי - דיקן הסטודנטים;

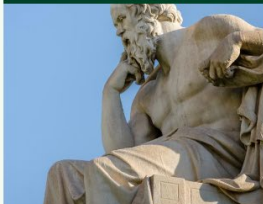
פרופ' מיכל בן-שחר- ראשת היחידה ללימודים בין-תחומיים;

פרופ' נעה וילצ'ינסקי- ראשת המערך לתוכניות ייעודיות;

7. תקציב האוניברסיטה

תחום	תקציב תשפ"ד (אש"ח)	הוצאות תשפ"ד בפועל (אש"ח)	תקציב תשפ"ה (אש"ח)	הוצאות תשפ"ה בפועל (אש"ח)
שכר עבודה	883,118	867,786	913,922	907,066
תחזוקה ואחזקה	99,272	89,115	106,488	111,651
מלגות	77,276	79,366	78,444	83,674
רכש	33,539	32,637	36,506	32,879
הוצאות שוטפות	118,362	189,408	107,233	156,759
סה"כ	1,211,567	1,258,312	1,242,592	1,292,029

8. פקולטות ויחידות באוניברסיטה לשנת 2025

הפקולטה לחינוך 	הפקולטה להנדסה 	הפקולטה למשפטים 	הפקולטה לרפואה
הפקולטה למדעי החיים 	הפקולטה למדעי החברה 	הפקולטה למדעים מדויקים 	הפקולטה למדעי הרוח
הקמפוס החרדי 	המערך לתוכניות ייעודיות 	היחידה ללימודים בין תחומיים 	הפקולטה למדעי היהדות
מדרשה ← לתוכניות הלימוד ← לאחר המדרשה	בית הספר להייטק וסייבר ← לתוכניות הלימוד ← לאחר בית הספר	ביה"ס הרב תחומי לקיימות וסביבה ← לתוכניות הלימוד ← לאחר בית הספר לקיימות וסביבה	אקדימה- לימודי המשך ← לקטלוג הקורסים ← לאחר אקדימה- בר-אילן

ניתן לקרוא בהרחבה באתר האינטרנט בקישור: <https://www.biu.ac.il/field-of-study>

9. הקמפוס בצפת – הפקולטה לרפואה בגליל

הפקולטה לרפואה בגליל ע"ש עזריאלי, נוסדה בשנת 2011 בלב הגליל, וכבשה במהרה את מקומה כאחת מן הפקולטות המובילות במחקר והוראת הרפואה בישראל.

הפקולטה לרפואה בגליל ע"ש עזריאלי הינה הפקולטה לרפואה החמישית בארץ.

ההוראה בפקולטה לרפואה מתקיימת בשיטה ייחודית ושונה משיטות ההוראה הנהוגות בשאר הפקולטות, בדגש על הוראה בקהילה והכנה יסודית ללימודים הקליניים במרכזים הרפואיים ובמרפאות הקהילה.

המחקר, במדעי הביו-רפואה ובמדעי הבריאות, המתקיים בפקולטה הינו מחקר מולטידיספלינרי אשר מוביל את הרפואה קדימה בתחומי מחקר שונים, הן בתחום המחקר הבסיסי והתרגומי והן בנושאים כגון אתיקה רפואית, בריאות הציבור, אפידמיולוגיה סביבתית וכד'.

עצם הימצאותה של הפקולטה בגליל המזרחי וקיום הוראה בששת בתי חולים המסונפים ובארבע המחוזות הצפוניים של קופות החולים משפרים את שירותי הרפואה לאוכלוסייה המתגוררת בגליל ומובילים לצמצום פערים של הפריפריה הגלילית לעומת המרכז ולשיפור בבריאות האוכלוסייה. תוכנית הדגל של הפקולטה המדגימה היטב את משימת צמצום הפערים היא תוכנית "ספירת הסוכרת" ע"ש ראסל ברי בתחומי המניעה, החינוך והמחקר במחלת הסוכרת המהווה מודל להתמודדות עם מחלה כרונית בפריפריה. תוכנית זו מביאה גישה חדשנית של התייחסות כוללנית משלב החינוך, המניעה ועד למחקר ביו-רפואי תוך שיתוף פעולה חוצה מגזרים וכן שת"פ עם רשויות מקומיות, קופות חולים וארגוני חברה אזרחית.

<https://www.biu.ac.il/en/science-and-research/research/galilee-sphere>

הפקולטה נמצאת בעיצומה של תנופת צמיחה ופיתוח הכוללת תוכניות להרחבה פיזית של הקמפוס בצפת, הגדלת מספר הסטודנטים והסטודנטיות וגיוס חוקרים/ות מובילים/ות למעבדות הפקולטה ולמכוני מחקר במרכזים הרפואיים בגליל.

• בקמפוס 33 קבוצות מחקר ו-3 מכוני מחקר במרכזי רפואה מסונפים לפקולטה (GRIC). בהקמה, 9 מרכזי מחקר חדשים מהם 7 יצאו לדרכם.

• למעלה מ-1200 רופאים שעובדים היום בארץ, הוכשרו והוסמכו בפקולטה מיום היוסדה. היום, לומדים בפקולטה מעל 600 סטודנטים לרפואה וכ-150 סטודנטים לתארים מתקדמים (כולל סטודנטים בינ"ל).

• הפקולטה מציעה תוכניות הצטיינות תחרותיות למנהיגות ברפואה, במטרה לעודד סטודנטים וסטודנטיות להשתקע בצפון: רום גליל (30 סטודנטים וסטודנטיות), אילנות של משרד הבריאות (קרוב ל-100 סטודנטים וסטודנטיות).

• בפקולטה קיימות תוכניות 3 שנתיות, 4 שנתיות, והחל מתשפ"ד 6 שנתיות ללימודי רפואה.

• בשנה"ל תשפ"ה הושקה תוכנית לתואר שני במדעי הבריאות (כיום מציעים תוכניות לתואר שני ודוקטורט במדעי הביו-רפואה, ודוקטורט במדעי הבריאות).

• בשנה"ל תשפ"ו תקיים הפקולטה זו הפעם ה-13 את "בית חולים לדובים" - פעילות קהילתית-חינוכית שמטרתה להפיג פחדים של ילדים וילדות בגילאי 3-8 מטיפול רפואי ומאשפוז בבית החולים. האירוע התקיים בקמפוס צפת בשיתוף פעולה עם המחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטה. האירוע נחל הצלחה ומשתתפים בו כ-1000 ילדים/ות ומשפחותיהם, האירוע מופק בחסותו של מר פרדי זינגר מקרן מת"ת.

• מתקיימות פעילויות חשובות עם הקהילה כגון: פרחי רפואה, תוכנית עבודות הגמר של מיזם "גליליום" לתלמידי החטיבות העליונות בגליל, וקורס אתגר (אוריינות, תמיכה וגשר רפואה חברה).

• הפקולטה פעילה מאוד בתחומי המחקר והאקדמיה, מקיימת כנסים מדעיים בינלאומיים, מפרסמת מאמרים רבים בכתבי עת אקדמיים, ולוקחת חלק בוועדות לאומיות ובארגונים מקצועיים בתחום הרפואה והבריאות.

• כ-20% מהסטודנטים/ות גויסו למילואים בשלוש השנים האחרונות.

מידע נוסף על הפקולטה לרפואה בקמפוס צפת ניתן למצוא באתר האוניברסיטה:

[/https://medicine.biu.ac.il](https://medicine.biu.ac.il)

10. הנציבות למגוון ומגדר – שנת 2025

רקע

ביולי 2023 מונתה פרופ' אורנה ששון-לוי [לנציבה למגוון ומגדר של אוניברסיטת בר-אילן](#). עד אז פעלה פרופ' ששון-לוי כיועצת הנשיא להוגנות מגדרית. בתפקידה זה היא פעלה להעלאת שיעור הנשים בסגל האקדמי, במיוחד בפקולטות בהן יש תת-ייצוג לנשים (STEM ומדעי היהדות), קידום נשים לתפקידי הנהגה בכירים וחיזוק מעמדן של דוקטורנטיות ופוסט דוקטורנטיות באוניברסיטה.

מאז הקמתה הנציבות מתמקדת גם בסטודנטים וסטודנטיות מקבוצות המגוון בתארים מתקדמים, וכן פועלת לקדם נושאים עקרוניים בתחום זה. על בסיס העקרון של שוויון, צדק חברתי ושאיפה למצוינות אקדמית, אוניברסיטת בר-אילן פועלת לקידומן של כלל אוכלוסיות המגוון ללא הבדל מגדר, דת, גזע ולאום. האוניברסיטה מעודדת את כלל הסטודנטיות, הסטודנטים וחברות וחברי הסגל להשיג הצטיינות מחקרית ולהגיע להישגים אקדמיים משמעותיים.

בשנה"ל תשפ"ה [הושגו היעדים האסטרטגיים](#) מרובי השנים של העלאת שיעור הנשים בסגל האקדמי הזוטור והבכיר, ובתפקידי הובלה מנהליים ואקדמיים.

להלן עיקרי הפעילות שנעשו בתחום הוגנות מגדרית

1. קידום נשים בסגל ובתפקידי הנהגה:

בר-אילן מובילה במינוי נשים לתפקידים בכירים שווים לאלה של הגברים חברי הסגל, והיא שואפת ופועלת להיות המובילה בארץ בקידום שוויון מגדרי. בהתאם לכך, בשנת הלימודים הקודמת עמדו נשים בראשן של 7 מתוך 10 הפקולטות בבר-אילן (רפואה, חינוך, הנדסה, משפטים, מדעים מדויקים, מדעי החברה, מדעי הרוח), וכן בראש היחידה ללימודים בינתחומיים והמערך לתוכניות ייעודיות. כלומר, 70% מתפקידי דיקני הפקולטות אוישו על ידי נשים. השנה נפתחה קבוצה ללימודי הדדית לנשים בתפקידי הנהגה בכירים באוניברסיטה. בנוסף, השנה לראשונה 50% מכלל הקליטות של חברות וחברי הסגל האקדמי היו של נשים (13 מתוך 26). בנוסף, הוכן נוהל לייצוג מגדרי הולם בכנסים אקדמיים.

2. קידום סטודנטיות לתארים מתקדמים

- א. מתוך הכרת החשיבות של השתתפות בכנסים בינלאומיים כשלב הכרחי לקידום קריירה אקדמית, הנציבות מעניקה מדי שנה לעשרות סטודנטיות, תלמידות תואר שני ושלישי, מלגות סיוע למימון נסיעות לכנסים בחו"ל.
- ב. האוניברסיטה, בהובלת הנציבות למגוון ומגדר ובשיתוף לשכת הרקטור, העניקה גם השנה מלגות פוסט דוקטורט לחוקרות מצטיינות למימון תקופת הכשרה בחו"ל, ולראשונה- התקיים בשנת 2025 טקס מכובד ומרגש לכבודי זכות המלגה.

3. העלאת המודעות המגדרית בקמפוס:

- א. ציון היום למניעת אלימות נגד נשים
- ב. ציון יום האישה הבינלאומי.
- ג. הנציבות מקיימת מדי שנה מס' סדנאות לשימוש בשפה שוויונית, לפי בקשת חברי וחברות סגל אקדמי ומנהלי.
- ד. הנציבות מקדמת זכויות אימהות של חוקרות וסטודנטיות יולדות, הן בקידום חדרי הנקה, הפצת הזכויות, ובעיקר בהתמודדות עם בקשות חריגות של סטודנטיות וחוקרות.
- ה. מפגשי הכנה לפוסט דוקטורט בחו"ל.
- ו. הגדלת המשפך לנשים במדעי המחשב - קידום נערות למקצועות ה STEM (קורס של עמותת קיון בי)
- ז. תמיכה בקורס פרוומן

להלן עיקרי הפעילות שנעשו בתחום המגוון

1. המשך בניית מרחב משותף והתמודדות עם אתגרי "חרבות ברזל" ביחסי יהודים-ערבים.
2. שילוב וקידום אוכלוסיות מקבוצות המגוון
3. כדי לקדם סטודנטים/ות לתארים מתקדמים, הנציבות העניקה גם לסטודנטיות וסטודנטים מקבוצות המגוון, תלמידי תואר שני ושלישי, מלגות סיוע למימון נסיעות לכנסים בחו"ל.
4. האוניברסיטה, בהובלת הנציבות למגוון ומגדר ובשיתוף לשכת הרקטור, העניקה מלגות פוסט דוקטורט לחוקרות וחוקרים מצטיינים מקבוצות המגוון למימון תקופת הכשרה בחו"ל.
5. הקמת קרן ייעודית לסיוע בעריכת עבודות תזה ועבודות דוקטורט של סטודנטיות/ים שעברית איננה שפת אימם, או שלמדו במוסדות שאינם דוברי עברית.
6. מפגשי הכנה לפוסט דוקטורט בחו"ל.
7. סדנה לדוקטורנטיות מהחברה הערבית.
8. קורס שגרירות רוטשילד לסטודנטיות יהודיות וערביות, תשפ"ד – תשפ"ה

1. קידום בוגרי/ות חינוך חרדי, יוצאי החברה החרדית:

בניית מודל עבודה לרכזת ייעודית ליוצאי החברה החרדית בשיתוף דיקן הסטודנטים, גיוס רכזת והכשרתה, עבודה על גיוס סטודנטים יוצאי החברה החרדית לקבוצת פעילות ותמיכה חברתית וכן עריכת מחקר שמטרתו בניית כלים שיאפשרו לסטודנטים בוגרי/ות החינוך החרדי להשתלב בקמפוס המעורב מגדרית (כלים אפקטיביים להשלמת פערים בהביטוס של יחסים בין נשים וגברים במרחבים השונים) בשיתוף המכינה הקדם אקדמית בבר-אילן ועמותת יוצאים לשינוי.

2. קידום דור ראשון להשכלה גבוהה:

פרויקט המשכי (3 שנים) בפקולטה למדעי החיים, פרויקט דור ראשון ביחידה ללימודים בינתחומיים, פרויקט בתמיכת בנק דיסקונט לסטודנטים מצטיינים דור ראשון בתואר הראשון, במחלקות המבוקשות, פרויקט בתמיכת משפחת קרוניץ לסטודנטים דור ראשון תואר ראשון בשנה א' מכלל הפקולטות והמחלקות.

3. הוראה והנחייה של קבוצות המגוון-

פיתוח סדנה להוראה בקרב סטודנטים שעברית אינה שפת אימן, ובניית סדנה למנחים שעובדים עם סטודנטים מקבוצות המגוון על מחקרי תזה ודוקטורט בפקולטה למדעי החברה.

4. בניית קבוצת ממוני מגוון בפקולטות-

מינוי אנשי סגל אקדמי ומנהלי כנציגים של כלל הפקולטות, העוברים ימי עיון והשתלמות ומובילים, כ"א בפקולטה שלו, פרויקטים לבחירתם בתחום המגוון, למשל: יצירת קורס לאוריינות אקדמית לדוברי ערבית בפקולטה למדעים מדויקים, הגברת השילוט בערבית בפקולטה למשפטים, שיווק המחלקה לפסיקה לתלמידים מהחברה הערבית בשפתם, עבודה על הגדלת מספר הסטודנטים מקבוצות המגוון בתואר שני עם תזה בעבודה סוציאלית, ליווי קבוצות של דור ראשון להשכלה בפקולטות ועוד – על פי הצרכים העולים מהשטח.

5. אקדמיזציה של תחום המגוון ובניית שותפויות

אירוח הכנס הארצי השני למגוון בשותפות עם קרן רוטשילד, בהשתתפות יו"ר הות"ת פרופ' עמי מויאל. בוועדת היגוי השתתפו נציגים מכל האוניברסיטאות. נערכו 9 מושבים בהשתתפות מיטב החוקרות/ים ואנשי המעשה בתחום מכל הארץ. הגיעו כ 200 איש לכנס שהתקיים במשך יום שלם.

11. אקדימה בר-אילן 2025

בעולם המודרני, יש צורך הולך וגדל בלמידה לאורך כל החיים, בהכשרה מקצועית שוטפת, בהעשרה ובהתפתחות אישית. יחידת 'אקדימה' שהוקמה ב מערכת השיווק והפיתוח העסקי באוניברסיטת בר-אילן ב-2023, אחראית על כל לימודי התעודה והקורסים באוניברסיטה, שאינם נכללים בתוכניות לתואר ראשון או לתארים מתקדמים. היחידה מפתחת קורסים ומסלולי לימוד בהתאם לצורכי השוק ומציעה לקהל הרחב, לחברות ולארגונים - יותר מ-200 קורסים, במגוון רחב של תחומים.

אילו קורסים מוצאים באקדימה?

היצע הקורסים ביחידה מתפרס על שלוש קטגוריות: הכשרה מקצועית, לימודי העשרה ופיתוח אישי. הקורסים כוללים מגוון רחב של תחומי ידע: משפטים, כלכלה, פסיכולוגיה, טכנולוגיה וסייבר, ניהול ועסקים, חינוך והוראה, פיננסים וכלכלה, שפות ועוד.

היכן נערכים הלימודים?

מתכונת הלמידה בקורסי אקדימה מגוונת ומתאפשרת גם מהקמפוס וגם מרחוק. באוניברסיטה מאפשרת לימודים באופן מקוון, מתוקשב, פרונטלי והיברידי, המשלב לימודים פרונטליים עם לימודים מקוונים.

מדוע ללמוד דווקא באקדימה של אוניברסיטת בר-אילן

- הלימודים באקדימה משלבים פרקטיקות יישומיות ופיתוח מיומנויות אישיות.
- לימודים ברמה אקדמית.
- הקורסים מועברים ע"י חברי וחברות סגל ואנשי מקצוע מובילים.
- לימודים בקמפוס ירוק, בסביבה חווייתית מעוררת ומפרה.
- מיקום נגיש מכל אזור המרכז, כולל בתחבורה ציבורית.

כתובת האתר : <https://akadima.biu.ac.il/about>

קטלוג קורסים אקדימה: <https://akadima.biu.ac.il/catalog>

12. בול ישראלי חדש לכבוד 70 שנות מחקר והשפעה

מרבובטיקה ועד חקר המוח, מהמאבק למען זכויות נשים ועד סיוע ותמיכה בחיילי וחיילות המילואים - אוניברסיטת בר-אילן מציינת בשנת תשפ"ו 70 שנים של מחקר והשפעה על המדע והחברה.

אוניברסיטת בר-אילן מציינת 70 שנה להיווסדה. במהלך שנים אלה צברה האוניברסיטה הישגים רבים, והותירה חותם משמעותי במדע, במחקר האקדמי ובחברה. לציון הדרך המשמעותית שעשתה בר-אילן עד כה ובציפייה להישגים שעוד יבואו השיק השירות הבולאי של דואר ישראל בול חגיגי ייחודי. הבול, בעיצובו של רונן גולדברג, מסמל את המסע המרשים של המוסד האקדמי מאז 1955 ועד להיותו כיום האוניברסיטה השניה בגודלה בישראל מעל ל- 21,000 סטודנטים וסטודנטיות.

- הבול החדש, שערכו 4.5 שקלים, כולל אלמנטים המייצגים את מגוון תחומי המחקר באוניברסיטה, הסביבה הירוקה של הקמפוס והמגדל האייקוני. בנוסף לבול עוצבה גם מעטפה ואריזת מתנה ייחודית.

זמינות לרכישה הבול החגיגי זמין כעת לרכישה באתר השירות הבולאי של דואר ישראל, ומהווה פריט אספנות ייחודי המנציח 70 שנות מצוינות אקדמית ומבט אופטימי לעתיד.

13. מכון יונתן זקס

המכון הוקם בשנת 2023 במטרה להעמיק את העיסוק במחשבתו ובמורשתו של הרב לורד יונתן זקס, לשלב את רעיונותיו וערכיו בשיח האקדמי, האינטלקטואלי והציבורי, ולטפח דור חדש של מנהיגים ומנהיגות בישראל המושפעים מחזונו.

פרופ' ג'ונתן ריינהולד, המנהל האקדמי של המכון, מסביר: "הרב זקס פיתח סינתזה ייחודית בין המסורת היהודית לבין האתגרים הפוליטיים והחברתיים המעסיקים את החברה הגלובלית. הוא הביע דאגה עמוקה מפני האיומים הנשקפים לחברות דמוקרטיות כתוצאה מאינדיבידואליזם בלתי מרוסן ומקיצוניות דתית. מסריו של הרב זקס הם נצחיים – והמכון מחויב להטמעת מורשתו בתוך הקאנון של גדולי ההוגים היהודיים והמערביים".

לאוניברסיטת בר-אילן הייתה מערכת יחסים קרובה ומתמשכת עם הרב זקס. הוא שימש כחבר נכבד במועצת הנאמנים של האוניברסיטה, קיבל תואר דוקטור לשם כבוד, והיה מרצה אורח מבוקש ומוערך בקמפוס. מורשתו האינטלקטואלית ממשיכה להוות השראה בקהילת האוניברסיטה.

המשימה האקדמית של המכון היא לשלב את רעיונותיו של הרב זקס בדיון המחקרי, האינטלקטואלי ובשיח הציבורי-מדיני, ובמיוחד בסוגיות חברתיות עכשוויות. המכון ישמש כמרחב אקדמי שבו חוקרים והוגים ממגוון תחומים וגישות יוכלו לעסוק לעומק ברעיונותיו, להעשיר את השיח המדעי ולהעמיק את ההבנה הציבורית.

משימת פיתוח המנהיגות של המכון מבקשת לבנות רשת מגוונת של בוגרים מצטיינים שיוכלו להשפיע על החברה הישראלית. הרב זקס ראה בישראל – הנמצאת בצומת של קהילות ומערכות אמונה שונות – מקום ייחודי להדגים כיצד זהויות אוניברסליות וייחודיות יכולות לדור בכפיפה אחת.

באמצעות למידה אקדמית קפדנית, מפגש בין-חברי ופעילות במרחב החברתי-אזרחי, ירכשו תלמידי המכון כלים מעשיים ליישום ערכים אלו בתפקידי המנהיגות העתידיים שלהם.

המכון מגייס את עוצמת המגוון על מנת לקדם את חזונו של הרב זקס למנהיגות חברתית – כזו שמכילה גם שונות וגם אחדות. על ידי טיפוח קשרים מעמיקים החוצים גבולות תרבותיים ודתיים, המכון מטפח מנהיגים שיוכלו לחזק את הדמוקרטיה הישראלית ואת הלכידות החברתית, ולהפוך את אתגר המגוון למקור של חוסן לאומי.

14. אגף למידה והוראה

"קידמה אינה אפשרית ללא שינוי" (ג'ורג' ברנרד שו)

אנו נמצאים בעיצומה של מהפכה טכנולוגית חסרת תקדים. השפעתה רחבת היקף ניכרת בכל תחומי חיינו, ובמיוחד בתחום ההוראה והלמידה. מהפכה זו עיצבה דור של לומדים חדשים, בני דור ה-Z; הם מתקשרים, מקשיבים, תופסים ומעבדים מידע בדרכים שונות, ועל כן איננו יכולים עוד להתעלם משינויים אלה, המחייבים התייחסות והתאמה של ההוראה.

אגף למידה והוראה הוקם ב-2022 ופועל כחלק מלשכת סגן הרקטור. סמנכ"ל האגף הוא מר יובל שרייבמן.

העולם שבו אנו חיים נתון בעיצומן של שתיים מהמהפכות המשמעותיות ביותר שחוותה האנושות: המהפכה הדיגיטלית ומהפכת המידע. מוצרים חדשים פורצים אל השוק במהירות חסרת תקדים, מבול של מידע זמין ומצוי בקצות אצבעותיו של כל מי שחפץ בכך.

הסטודנטים והסטודנטיות שלנו, בני דור ה-Z, שנולדו לתוך מציאות זו ועושים שימוש אינטנסיבי במדיה מתקשרים, מקשיבים, קולטים ומעבדים מידע בדרכים אחרות שכן שוק העבודה הדינמי דורש מהם להפגין מיומנויות וכישורים חדשים. הם מחפשים להיות פעילים יותר בתהליך הלמידה, יותר גמישות, פיתוח קשרים, חיבור לשוק העבודה, קהילה, משמעות ועוד.

המרצה בעולם החדש, בו הידע זמין ונגיש, פוגש אתגר חדש ואף נדרש לסגל יכולות חדשות, כגון: מנחה, מנטור, אוצר ועוד. לדוגמה, בתוך שצף הידע, עליו לדעת איך להנחות ולכוון את הסטודנטים ולברור את המידע הרלוונטי והאמין.

על רקע זה, יש צורך להתאים את שיטות ההוראה המסורתיות לצרכי הסטודנטים והמרצים במאה ה-21 ולסביבה העכשווית שבה הם מתפקדים, לעצב סביבות ותוכניות לימוד פעילות, לאמץ שימוש בכלים טכנולוגיים חדשים ובד בבד להקנות מיומנות קוגניטיביות ובינאישיות החיוניות להשתלבות בעולם התעסוקה ובהמשך החיים הבוגרים. ועבור המרצים, לתת את הכלים, ההנחיה והמשאבים הנדרשים על מנת לעשות זאת.

אגף למידה והוראה הוקם במטרה לקדם ולשפר את דרכי ההוראה והלמידה באוניברסיטה ולהתאימן למציאות החדשה. לשם כך פיתחנו את אסטרטגיית למד"ה – ארבעה עקרונות פדגוגיים

שמסייעים לסגל המרצים לפתח מגוון של תוכניות לימוד רלוונטיות וחדשניות שמערבות את הסטודנטים/ות בלמידה והופכות אותה לאפקטיבית וחוויתית יותר.

האגף מחולק לארבע מחלקות:

- [מחלקת למידה](#)
- [מחלקת פיתוח דיגיטלי](#)
- [מחלקת טכנולוגיות למידה](#)
- [מחלקת פרויקטים ואסטרטגיה](#)

פעילות האגף כוללת:

- ליווי הפקולטות והמחלקות בגיבוש תוכניות אסטרטגיות בתחום הלמידה וההוראה
- ליווי הפקולטות, המחלקות והמרצים בשיפור ושילוב שיטות הוראה חדשניות בקורסים הקיימים.
- פיתוח תוצרים דיגיטליים להוראה, לרבות קורסים פתוחים מקוונים (MOOCs) המונגשים לקהל רחב בארץ ובעולם.
- עיצוב, פיתוח ושדרוג אתרי הקורסים במערכת הלמידה של האוניברסיטה – מערכת הלמדה (moodle), לרבות תמיכה טכנית ופדגוגית בתפעולן.
- קיום סדנאות ייעודיות לסגלי ההוראה.
- ניהול תהליכי הערכת הוראה, סקרי שביעות רצון, בחירת מרצים מצטיינים, גיבוש קריטריונים וכו'.
- קידום תשתיות רוחב לשיפור איכות ההוראה מבחינה ניהולית, טכנולוגית, תפעולית, משפטית וכו'.

בשנת 2025 המשיך אגף למידה והוראה להוביל מהלכים רוחביים לשיפור איכות ההוראה והלמידה באוניברסיטת בר-אילן, מתוך התאמה למציאות אקדמית משתנה ולצורך הגובר בגמישות, נגישות ורציפות לימודית. פעילות האגף שילבה פיתוח פדגוגי, תוצרים דיגיטליים, תשתיות למידה מתקדמות, שימוש מושכל בנתונים והטמעת כלים חדשניים בסביבות ההוראה.

[פיתוח דיגיטלי וקורסים פתוחים מקוונים \(MOOCs\)](#)

בשנת 2025 הרחיב האגף את הפקת הקורסים הפתוחים המקוונים של האוניברסיטה. תהליכי ההפקה מתבצעים פנים-ארגונית ברמה מקצועית ומוקפדת של צילום, עריכת וידאו ופיתוח חוויית למידה דיגיטלית, כחלק ממהלך נרחב של יצירת תוצרים דיגיטליים להוראה.

פרויקט ה-MOOCs מנגיש את הידע האקדמי של בר-אילן לקהל גלובלי ומגוון, משקף את חתירת האוניברסיטה לשינוי, התחדשות ורלוונטיות דיגיטלית, ותורם לקידום מעמדה של האוניברסיטה בזירה הבינלאומית ובדירוגי האוניברסיטאות.

טכנולוגיות למידה, נגישות ורציפות לימודית

מחלקת טכנולוגיות למידה הובילה השנה שורה של מהלכים משמעותיים להתאמת מערך ההוראה והלמידה למציאות משתנה, ובפרט לצורך הגובר בלמידה גמישה, מרחוק ו**בתנאי חירום**. המחלקה פעלה לחיזוק התשתיות הדיגיטליות של אתרי הקורסים, לשיפור זמינות חומרי הלמידה עבור סטודנטים וסגל, ולהטמעת פתרונות המאפשרים רציפות לימודית גם כאשר הלמידה אינה מתקיימת במתכונת פרונטלית רגילה.

מערכת הלמידה המרכזית, למדה, עברה שדרוג נוסף שנועד לשפר את חוויית המשתמש, את יציבות המערכת ואת יכולות ההוראה הדיגיטלית. מהלך זה כלל חיזוק של סביבת הקורסים והרחבת הכלים העומדים לרשות המרצים והסטודנטים.

אחד המוקדים המרכזיים היה הנגשת אתרי הקורסים לכלל אוכלוסיית הלומדים והלומדות. במסגרת זו קודמו תהליכים רחבים של **תמלול** הקלטות שיעורים שעולים לפלטפורמות הלמידה, באופן שמאפשר לסטודנטים לחזור לחומר בנוחות, לחפש מידע בתוך השיעורים, להשלים פערים וללמוד בקצב אישי. המהלך מחזק את ההיבט הפדגוגי ואת היבט הנגישות, ומסייע במיוחד לסטודנטים הזקוקים לגמישות גבוהה בלמידה, ובהם סטודנטים שנעדרו עקב שירות מילואים או נסיבות חירום אחרות.²

לצד זאת, המחלקה קידמה שילוב של כלי בינה מלאכותית וכלים ללמידה פעילה בסביבת הלמידה. הוטמע בלמדה סוכן למידה מבוסס AI המסייע לסטודנטים בהתמצאות בחומרי הקורס, במענה לשאלות על תכני הקורס, בהשלמת פערי ידע ובהכנה למבחנים. לסוכן חשיבות מיוחדת עבור אנשי מילואים וסטודנטים שנאלצו להיעדר מהלימודים, משום שהוא מאפשר תמיכה לימודית זמינה, ממוקדת ואישית יותר.

נוספו כלים חדשים כגון UVote, המאפשרים סקרים ושאלות תוך כדי השיעור ובכך להגביר מעורבות סטודנטים במהלך השיעור, לקיים אינטראקציה בזמן אמת, לאסוף תגובות ולהפוך את הלמידה לפעילה ומשתפת יותר. במקביל

נתוני למידה, תשתיות רוחב ואקדמיה 360

מוקד משמעותי נוסף בעשיית המחלקה היה הרחבת הממשקים סביב נושאי תשתית אוניברסיטאיים וחיזוק השימוש בנתוני למידה לצורך קבלת החלטות. במסגרת זו פותח ממשק אוטומטי להעברת נתוני למידה ממערכות הלמידה אל מערכת ה-BI האוניברסיטאית, המאפשר איסוף, עיבוד והצגה שיטתית של מידע על פעילות ההוראה והלמידה.

בנוסף, פותח דשבורד ייעודי לדיקאנים ולמנהלים בפקולטות, המספק תמונת מצב נגישה ועדכנית על היבטים שונים של הוראה ולמידה. מהלכים אלה מחזקים את יכולת הניהול האקדמי המבוסס-נתונים, מאפשרים זיהוי מגמות וצרכים בזמן אמת, ותומכים בקידום איכות ההוראה והשירות לסטודנטים וסטודנטיות בכלל יחידות האוניברסיטה.

מחלקת פרויקטים ואסטרטגיה המשיכה לתמוך באופן אסטרטגי בעבודה רוחבית משותפת, במטרה לייצר תמונה מלאה על המרצה ועל כלל נקודות הממשק והפעילויות שקיים עם האגף. במסגרת תשתיות הרוחב של אקדמיה 360 קודמה הקמת מערכת לניהול התמחויות סטודנטים, וכן אותר ספק חלופי לסקר ההוראה, כחלק מביסוס מערך נתונים ותהליכים אחיד, יעיל ומתקדם יותר.

15. מגן משרד הביטחון 2025

במעמד מרגש בנוכחות שר הביטחון והרמטכ"ל, קיבלה אוניברסיטת בר-אילן את מגן שר הביטחון לשנת 2025 על התמיכה המיוחדת שלה בסטודנטים וסטודנטיות משרתי המילואים.

לאורך כל תקופת המלחמה, ליוותה אוניברסיטת בר-אילן את משרתי ומשרתות המילואים ותמכה בהם באמצעות מתווה האפוד האקדמי, שכלל שיעורי עזר והשלמה, חונכות, מלגות, הקלות בשיעורים, מועדי מבחן מיוחדים ועוד הטבות והקלות – הכל כדי שיוכלו להמשיך את לימודיהם גם בתקופה המאתגרת.

אנחנו גאים במגן אבל יותר מכל דבר אנחנו גאים בכם, הסטודנטים והסטודנטיות שנרתמים ועושים למען העם, המדינה והחברה

[מגן משרד הביטחון](#)

חלק ב'-

יישום יעדי הקיימות באוניברסיטת בר-אילן

16. הנגשת אוניברסיטת בר-אילן

16.1 הסדרי נגישות אוניברסיטת בר-אילן

אוניברסיטת בר-אילן נוקטת את מירב המאמצים ומשקיעה משאבים רבים על מנת לספק לכל הבאים והבאות בשעריה שירות שוויוני, מכובד, נגיש ומקצועי. בהתאם לחוק שוויון זכויות לא/נשים עם מוגבלות תשנ"ח-1998 ולתקנות שהותקנו מכוחו, מושקעים מאמצים ומשאבים רבים בביצוע התאמות הנגישות הנדרשות שיביאו לכך שסטודנטים/ות עם מוגבלות יוכלו לקבל את השירותים הניתנים לכלל הסטודנטים/ות, באופן מכובד, עצמאי ושוויוני.

הסדרי נגישות מבנים

להלן הסדרי הנגישות הקיימים בקמפוס האוניברסיטה ברמת-גן:

- בכל חניון ישנן חניות נגישות, כולל לרכב גבוה.
- קיים רצף גישה מהחניה לכניסה לבנין (כולל מעליות).
- במחלקות הסטודנטים קיימות עמדות נגישות לקבלת שירות
- הותקנו עזרים מסוג "לולאת השראה" ללקויי שמיעה.
- קיימים שירותים נגשים בבנינים.
- קיימים שלטי זיהוי והכוונה.
- מותרת כניסה לחיית שירות המיועדת לסייע לאדם עם מוגבלות, מלבד המעבדות. במקרה הצורך, ניתן לפנות לנציגי השירות במחלקות כדי לקבל סיוע במילוי טפסים.

שירות לקוחות נגיש

הדרכות עובדים/ות לשירות נגיש- מתקיימות הדרכות להכרת תחום הנגישות, ליצירת מודעות בקרב הסגל המינהלי נותני השירות והקניית כלים מעשיים למתן שירות נגיש.

מוקד טלפוני נגיש- המענה הקולי הוגש כך שהמידע מועבר בשפה ברורה וללא מוסיקת רקע.

אמצעים נוספים ליצירת קשר

- "צור קשר" באתר
- וואטצאפ - 052-6171988
- פניה באמצעות צ'ט באתר
- דואר ישראל: רח' אנה ומקס ווב, רמת-גן 529000

נגישות אתרי המחלקות

האתר הראשי של אוניברסיטת בר-אילן ואתרי המחלקות הוגשו, כדי שא/נשים עם מוגבלות יוכלו לקבל שירות ולעשות שימוש אפקטיבי בשירותים ובמידע המוצעים באתרים, ויכולו לגלוש באותה רמה של יעילות והנאה ככל האחרים. באתר הראשי של האוניברסיטה מופיע צלמית של נגישות בצד שמאל למעלה ובאתרי המחלקות, מופיע כפתור "נגישות" בצד ימין למעלה, על מנת לאפשר לאנשים עם מוגבלות לבחור את הפרופיל המתאים להם כדי לתפעל את האתר.

להצהרת נגישות של אתר האינטרנט >

דרכי פנייה לבקשות והצעות לשיפור בנושא נגישות

יש לציין כי אנו ממשיכים במאמצים לשפר את נגישות הקמפוס כחלק ממחויבותנו לאפשר לכלל האוכלוסייה, כולל אנשים עם מוגבלויות לקבל את השירות הנגיש ביותר.

אם נתקלת בבעיה או בתקלה כלשהי בנושא הנגישות, נשמח שתעדכנו אותנו בכך ואנו נעשה כל מאמץ למצוא עבורך פתרון מתאים ולטפל בתקלה בהקדם ככל שניתן.

פרטי רכז הנגישות באוניברסיטת בר-אילן

בכל פניה בנושא נגישות שירות ונגישות פיזית

עפרה וטורי

טלפון: 077-3063274

דוא"ל: ofra.vaturi@biu.ac.il

מיקום: בנין 402 חדר 103

שעות קבלה: א'-ה' 8:00-15:00

לפניות בנושאי התאמות נגישות לימודיות, יש לפנות למרכז התמיכה

מערכת הבקשות האינטרנטית מאפשרת בין היתר לסטודנטים וסטודנטיות עם מוגבלות להגיש בקשה לחניה במתחם האוניברסיטה באופן מהיר ובטוח. המערכת מנחה את הסטודנט צעד אחר צעד במילוי הפרטים הנדרשים. לאחר שליחת הבקשה, יישלח עדכון במייל אודות סטטוס הטיפול בבקשה.

17. העסקת עובדים ועובדות עם מוגבלות ותמיכה

בסטודנטים/ות

17.1 הטיפול בהעסקת עובדים/ות עם מוגבלות-

הנהלת אוניברסיטת בר-אילן מקנה חשיבות רבה לשילוב עובדים/ות עם מוגבלות כחלק בלתי נפרד מאוכלוסיית העובדים והעובדות המועסקים/ות באוניברסיטה, מתוך מחויבות מוסרית למתן הזדמנות שווה וכן מתוך הכרה ביכולותיהם/ן לתרום לארגון בהיבט החברתי, המקצועי והאישי באופן שווה.

אגף משאבי אנוש אחראי על הטיפול בתחום זה ומקדם קליטת עובדים/ות עם מוגבלות במגוון דרכים:

- א. ציון החשיבות שאנו מקנים להעסקת עובדים/ות מגוונת בכל מרכז ופרסום.
- ב. קשר הדוק עם ארגון אלו"ט (אגודה לאומית לילדים ובוגרים עם אוטיזם) והעסקת כ-15 בוגרים/ות באוניברסיטה במגוון תפקידים ביחידות השונות.
- ג. קשרי עבודה ושותפות עם עמותות שונות הפועלות להשמת ושילוב עובדים/ות עם מוגבלות בארגון.
- ד. טיפול שוטף וסיוע לעובדי/ות האוניברסיטה עם מוגבלות במגוון תחומים.

בעת הצורך, מתבצעות התאמות לעובדים/ות לצורך סיוע בתנאי העבודה ומתן הזדמנות שווה לביצוע תפקידם/ן על הצד הטוב ביותר.

ניתן לפנות ל- נעה בן-דב, הממונה על העסקת עובדים/ות עם מוגבלות,

בכל שאלה, בעיה או צורך בהתאמה, בטלפון: 077-3063015 או 03-5317652

או בכתובת המייל: noa.ben-dov@biu.ac.il

17.2 מדור תמיכה והנגשה לסטודנטים/ות ע"ש סיביל ויגדור

מדור תמיכה והנגשה לסטודנט ע"ש סיביל ויגדור מפעיל מרכז תמיכה לסטודנטים וסטודנטיות עם מוגבלות ולסטודנטים/ות עם לקות למידה, במטרה להרחיב את הנגישות להשכלה הגבוהה לאוכלוסייה עם מוגבלות, תוך שיפור איכות לימודיהם באוניברסיטה. מרכז התמיכה מסייע בעזרה לימודית ובליווי אישי בכל רמה נדרשת, ומנהל קשר רצוף עם גורמים מנהליים ואקדמיים, במטרה לתווך בין צרכי הסטודנט לדרישות האקדמיה.

המדור מפעיל מספר שירותי תמיכה והנגשה לסטודנטים עם מוגבלות ולקות למידה:

- מתן התאמות בלמידה ודרכי ההיבחנות
- הנגשה הלימודים: תמלול הרצאות, תרגום לשפת הסימנים, הקראות, הקלדות
- תמיכה לימודית: שיעורי עזר, חונכות וסדנאות במיומנות למידה
- מסלול קבלה למועמדים/ות עם מוגבלות ו/או לקות למידה שאינם עומדים בסף הקבלה הנדרש
- מרכז למידה הכולל חדרי עיון מרווחים, מעבדת מחשבים ופתרונות טכנולוגיים מסייעים כגון: תוכנות הקראה, תוכנות הגדלה, טמ"סים וצג ברייל.

ניתן לפנות בדואר אלקטרוני: Negishut.student@biu.ac.il או לטלפון: **03-5318491**

17.3 תוכנית סע"ר ע"ש קרן משפחת וייספלד לסטודנטים וסטודנטיות על הרצף האוטיסטי:

מטרת הפרויקט לקדם את שילובם של סטודנטים/ות על הרצף האוטיסטי באוניברסיטה, בדגש על מתן מענה לצרכיהם החברתיים.

הסטודנטים/ות בתוכנית נהנים ממגוון שירותים הכוללים:

- חונכות חברתית ולימודית.
- קבוצה חברתית המסייעת בהקניית מיומנויות חברתיות.
- סדנאות במיומנויות למידה ותפקודים ניהוליים.
- ליווי פרטני של רכזת המסייעת בתיווך מול המחלקות והמרצים.

18. מתן סיוע לאוכלוסיות מוחלשות בחברה

אוניברסיטת בר-אילן דוגלת בסיוע לאוכלוסיות מוחלשות, כחלק מהמחויבות המוסרית והערכית של המוסד. כמדי שנה בתקופת חגי תשרי, מעניקה האוניברסיטה מענק לתקופת החגים לעובדים ועובדות הזקוקים/ות לכך בהתאם לקריטריונים שנקבעו ולהחלטות הוועדה שמתכנסת לשם כך.

כמו-כן, באוניברסיטה קיימת קרן מצוקה לסיוע לעובדים ועובדות שנקלעו למצוקה כלכלית ורפואית וידם אינה משגת. אנו רואים חשיבות רבה בדאגה לרווחתם/ן של עובדי ועובדות האוניברסיטה והטיפול במענקים אלו מתבצע באופן דיסקרטי ומכבד.

במעגלים רחבים יותר – האוניברסיטה מקיימת מדי שנה פעילויות התנדבות שונות וביניהן סיוע לנזקקים

18.1 סיוע לקהילה והתנדבות – מרכז רקנאטי

משנת 2023 החל שיתוף פעולה בין אוניברסיטת בר-אילן בהובלת הממונה על העסקת עובדים/ות עם מוגבלות, לבין מרכז רקנאטי- המכון הלאומי לשיקום ניורופסיכולוגי (ע"ר) בתחום שילוב עובדים/ות בארגון והחזרתם/ן לעולם התעסוקה לאחר תקופת החלמה.

העמותה מסייעת למחלימים/ות מפגיעות ניורולוגיות וראש, למחלימים/ות ממחלות קשות, ובשנתיים האחרונות גם למשתקמים/ות מה 7 לאוקטובר ואף לאחריו. תהליך השיקום הנו רחב היקף ובתחומים שונים על כל היבטיו, עד לחזרתם/ן למעגל העבודה, ככל שניתן.

במסגרת שיתוף הפעולה, נקלטים/ות מחלימים/ות להתנסות תעסוקתית בת 3 חודשים לאוניברסיטה בהתנדבות במהלכה הם/ן מסייעים/ות ליחידות בתחומים מגוונים בהם ביקשו לעסוק ולהכיר, לומדים כיצד להתנהל בארגון גדול עם תחומי עיסוק מגוונים, ומתנסים הלכה למעשה בחזרה לעולם העבודה ובעזרת היועצות התעסוקתיות שלהם/ן- נבחנת מוכנותם/ן לחזרה לעבודה, ככל שניתן. עד כה, נקלטו בבר-אילן לתקופת התנסות תעסוקתית מעל ל-20 משתקמים/ות בהצלחה רבה!

18.2 ניהול מרכזי היצירה השיקומיים לנכי צה"ל

אוניברסיטת בר-אילן מפעילה עבור ובשיתוף פעולה עם אגף השיקום של משרד הביטחון 9 מרכזי יצירה שיקומיים לנכי צה"ל מבאר שבע בדרום ועד טבריה בצפון. במרכזים אלו מקבלים שרות למעלה מ-500 נכי כוחות הביטחון, גברים ונשים יהודים ושאינם יהודים, בגילאים שונים עם סוגי פגיעה ודרגות נכות שונות. רובם מאובחנים עם הפרעת דחק פוסט טראומטית (PTSD), פגיעות ראש וקשיים נפשיים. עבורם המרכז הוא האפשרות היחידה ליציאה מהבית למסגרת תעסוקתית, יצירתית, שיקומית ותומכת, שמטרתה שיפור איכות החיים ומניעת התדרדרות תפקודית ונפשית. היצירה מאפשרת ביטוי רגשות וחוויות שקשה או בלתי אפשרי לבטא באמצעים מילוליים, במטרה להקל על כאב ומתח ולהוריד סימפטומים של טראומה ומצבים הנלווים לה. כמו כן היא מאפשרת גילוי כישוריות וכישורים יצירתיים שעל קיומם לא ידעו, ובכך תורמת להעלאת תדמית עצמית ומחוללות עצמית. המרכז מוגדר ע"י החברים "הבית השני שלנו" וע"י חלקם גם "הבית הראשון שלנו".

כדי לחשוף את הקהילה למרכזי היצירה השיקומיים, נערכות באופן קבע תערוכות מיצירות המשתתפים בגלריות ובמוסדות תרבות מרכזיים, כולל תערוכות יחיד.

גם בתקופת הקורונה וגם בימי מלחמה המשיכו המרכזים לפעול בצורה מותאמת למצב, במטרה להקל על המשתתפים את תחושת הבידוד, לסייע להם להתמודד עם החרדה ולמנוע התדרדרות במצבם הנפשי. ציטוט מפי המשתתפים המביע את חשיבות המרכז:

"הצענו לכאן כאשר אנו נושאים מטען כבד מליכרונות, אותן מלחמות נוראות. חלקנו נושא זאת באור וחלקנו נושא זאת בנפש. כאן מתקיים תהליך של התפתחות וזמינה. השיקום היצירתי הנעשה כאן הוא ללא ספק תהליך של החלמה".

תפעול המרכזים ע"י אוניברסיטת בר-אילן כולל לוויתאקדמי של ביה"ס לעבודה סוציאלית. ד"ר חיה שורץ, ראש ביה"ס לעבודה סוציאלית לשעבר, שתחום מומחיותה הוא שיקום אנשים עם נכויות ושילובם בקהילה, משמשת כראש האקדמי של הפרויקט.

18.3 ניהול מרכז השיקום לנכי צה"ל נפגעי ראש ביפו (מרכז מרגוזה)

מרכז השיקום לנכי צה"ל נפגעי ראש ביפו, הוקם בשנת 1973 כפרויקט מחקרי משותף לאגף השיקום של משרד הביטחון ולמחלקה לפסיכולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן. הקמת מרכז השיקום היוותה ביטוי מעשי לתפיסה ולהבנה, שיש להתייחס לפגיעת הראש כאל פגיעה ייחודית הדורשת מענה מותאם.

היעד השיקומי המרכזי, הינו שיפור במצבו ובאיכות חייו של החבר ומשפחתו, הנגזר מתהליך של חיפוש אחר תוכן ומשמעות חדשה בחייו. מרכז השיקום, מעודד תהליכי התפתחות וצמיחה אישיים לכל חבר, על-פי צרכיו, בחירותיו ויכולותיו.

בבסיס התפיסה השיקומית שלנו, עומדת ההנחה, שסביבה דינאמית ושופעת גירויים, יוצרת לכל אדם הזדמנות להתנסות בקשת רחבה של מצבים ומשימות. בתהליך זה, מזמנים לו הצלחות וכישלונות, המכוונים אותו להיכרות מעמיקה עם כוחותיו ומשאולותיו ובכך לניצול מלא ועשיר יותר של הפוטנציאל שלו.

מרכז השיקום מהווה סביבה נורמטיבית של עבודה, חברה ועיסוקים משמעותיים אחרים, תוך טיפוח הרגשת סיפוק וערך עצמה המרכז הינו מרכז יום הנותן מענה שיקומי בתחומי הטיפול, התעסוקה, החברה והעשרה.

המרכז מספק שירותי שיקום לנכי צה"ל נפגעי ראש, בגילאי 18-67, הזקוקים למענה בתחומי הטיפול, התעסוקה וההעשרה. המרכז מהווה מענה ייחודי לאוכלוסיית נפגעי הראש, ו עובד כמודל ייחודי, במתכונת זו, בארץ ובעולם.

עבודה על החלקים שנפגעו, חיפוש אחר יכולות וכוחות חדשים.

מימוש עצמי ומציאת משמעות וחום.

שיפור איכות החיים של המשתתפים ומשפחתו.

יצירת סביבה נורמטיבית של עבודה, חברה ועיסוקים משמעותיים אחרים.

טיפוח הרגשת סיפוק וערך עצמי.

התפיסה השיקומית של מרכז השיקום מתבססת על הגישה המערכתית, הרואה את האדם כישות מורכבת, הפועלת במספר מערכות, מושפעת מהן ומשפיעה עליהן. התוכנית השיקומית מותאמת לאוכלוסיית היעד: אנשים בעלי פגיעת ראש טראומטית, שפגיעתם רב-מימדית. לאור זאת, התכני תוכנית מתייחסת לכל רבדי חייו של האדם – הרובד הפיזי, הנפשי-רגשי, הקוגניטיבי, התעסוקתי וכן למשפחה, חברה, שעות פנאי, ליווי, לימודים והעשרה.

תוכנית שנבנית לכל אדם בשיתופו המלא, הינה אינדיבידואלית, מותאמת לצרכיו, לרצונותיו וליעדים השיקומיים שלו. תוכנית גמישה ויכולה להשתנות בהתאם לצורך. היא מתבססת בעיקרה על חיפוש מתמיד של יכולות, הן הקיימות והן חדשות. מימושה של תפיסה זו, מתבטא בכך שאנו מאפשרים סביבה דינאמית ועתירת גירויים, אשר מאפשרת לכל אדם הזדמנות להתנסות בקשת רחבה של מצבים, המזמנים לו חוויות של הצלחה וכישלון ומאפשרים לו היכרות מעמיקה עם כוחותיו ויכולותיו. על-מנת להקיף את כל רבדי חייו של האדם, יצרנו מודל המתחלק לארבעה תחומים, המשלימים זה

את זה. לכל אחד מן התחומים הנ"ל, יש ייצוג בתוך תוכנית השיקום האישית, אך המינונים משתנים מאדם לאדם או מתקופה לתקופה אצל אותו אדם.

סיפורו של משתקם:

מ.ג. עובד בסדנת שיפוץ רהיטים במרכז השיקום, כבר 25 שנה....
אחרי מסע חיפוש ארוך שנמשך 3 שנים, מצא מ.ג. את מקומו בעולם התעסוקה בתחום של שיפוץ רהיטים.
הסדנה הוקמה במיוחד עבורו והתאימה למ.ג. כמו כפפה ליד.
הוא התקדם והתמקצע ועשה מגוון רחב של כיסאות ורהיטים אחרים.
מ.ג. מצא את הדמיון בין הפציעה שלו לבין הרהיט השבור, ודימה את השיקום האישי שלו לשיקום ושיפוץ הרהיט שעליו עבד.
במהלך השנים נאסף מגוון גדול של רהיטים ששופצו על ידו ומהם נעשתה תערוכה גדולה בגלריה יפואית.

ההתמדה וכוח הרצון הביאו לשיקומו האישי, ולהצלחתו המקצועית !!!

מספר ציטוטים של משתקמים:

ב.ה. - "מרכז השיקום נותן לנו המון אור
בכל יום אנו מתקדמים ולומדים עוד ועוד, ולומדים להתמודד עם הבעיות הקשות בחיינו.
הצוות יודע להקשיב ולעזור ובלעדי המרכז אני לא יודעת איפה הייתי היום. המרכז הוא הבית השני שלי הנותן לנו המון המון אור ושמחת חיים".
א.ר. - "לפני שהגעתי למרכז השיקום ביפו, הייתי בטוח וחשבתי שאין לי יותר מה לעשות בחיי.
כשהצטרפתי למרכז הבנתי שהוא נותן לי אופק חדש!!! היום אני עושה דברים חדשים שלא ידעתי בכלל שאני יודע לעשות. המרכז נותן לנו חיים וסיבה לקום בבוקר".
א.מ. - "מרכז השיקום ביפו, מסב לי הרבה אושר ומאפשר לי להתמודד ולהילחם עם אתגרים חדשים ולהצליח. בכל בוקר אני מחכה להגיע למרכז, להפגש עם האנשים, הצוות והחברים וליצור. המקום תורם לי הרבה בטחון ומסגרת יציבה.
העבודה, הטיפול והקבוצות - מהווים עבורי מסגרת השומרת על הבריאות הנפשית והפיזית שלי".

נכון לשנת 2025:

- נפתחו תוכניות חדשות לשיקום וצמיחה אישית, כולל סדנאות דיגיטליות וחברתיות מותאמות לפגועי ראש.
- מתקיימת תוכנית אקדמית בשיתוף עם אוניברסיטת בר-אילן הכוללת קורסים מונגשים (כגון מבוא למשפטים ופסיכולוגיה חברתית), כחלק מתהליך השיקום וההשתלבות מחדש בחברה.
- המרכז ממשיך להתרחב ולהתאים את שירותיו לצרכים המשתנים של פגועי צה"ל, כולל אוכלוסיות חדשות בעקבות אירועי השנים האחרונות

18.4. פרויקט עוצמות

"הזורעים בדמעה ברינה יקצורו"

6 סטודנטים עם רב-גונויות קוגניטיבית (מוגבלות שכלית עם וללא תסמונת דאון) - הצליחו לראשונה בארץ לשבור סטריאוטיפים, לנפץ את תקרת הזכוכית, וכנגד כל המוסכמות סיימו לראשונה בארץ ובעולם "לאחר 10 שנות לימוד" - תואר רב תחומי במסגרת פרויקט "עוצמות" המתקיים בפקולטה לחינוך באוניברסיטת בר-אילן

הם קיבלו את התואר בטקס חלוקת תארים של הפקולטה לחינוך במעמד רעיית נשיא המדינה "הגב' מיכל הרצוג במחקר פורץ דרך נמצא כי באקדמיה תרמו לשיפור ה-IQ של הסטודנטים ולדעת "פרופ' חפציבה ליפשיץ" קיים כישרון אינטלקטואלי גם בקרב אנשים עם רב גונויות-קוגניטיבית והוא בעל מאפיינים ייחודיים

"עוצמות" הנו שילוב אקדמי בן שלושה שלבים לבוגרים עם מוגבלות שכלית (מש"ה)-פועל במסגרת הקתדרה לחקר וקידום כושר ההשתנות האנושית ע"ש מצ'אדו בפקולטה לחינוך בראשותה של "פרופ' חפציבה בתיה ליפשיץ. כיום משתתפים בו מאה עשרים בוגרים במגוון תכניות העשרה אקדמית. תוך כדי עבודה זוהו 6 סטודנטים עם יכולות גבוהות יחסית לחבריהם, בשפה, הבנה וזיכרון. הם שולבו בקורסים של התואר הראשון בליווי מנגשים אקדמיים שהוכשרו, תוספת שעות ואסטרטגיות הנגשה ייחודיות. כעבור חמש שנים לאחר שסיימו שלוש שנים ושתיים נקודות קרדיט אקדמי מתוך שישים וארבע הנדרשות לתואר ראשון החליטה ההנהלה האקדמית של אוניברסיטת בר-אילן "פרופ' מירי פאוסט" (ז"ל), 'ידל"ח "פרופ' אמנון אלבק", הדיקאן המייסד של הפקולטה למדעי החברה "פרופ' יעקב יבלון" המזכירה האקדמית דאז "ד"ר רחל לוי דרומר" וראש אגף תקציבים לשעבר מר חיים אנקונה) לראשונה בארץ ובעולם לאשר אותם כסטודנטים מן המניין.

במחקר פורץ נמצא שיפור במנת משכלם של הסטודנטים עפי' ווקסלר (WAIS; (Wechsler), 2001 ובתחום המילולי היא כמעט נושקת לנורמה. המחקר פורסם ב-European Journal of Special Needs Educati

לדברי ליפשיץ יש בכך בשורה לקהילה המדעית מקצועית, למשפחות ולאנשים עם המוגבלות ששערי ההשכלה הגבוהה היו נעולות עבורם. בתשפ"ה נפתח מחזור נוסף של אנשים עם מש"ה הלומדים לתואר ראשון.

נכון לשנת 2025:

- הפרויקט ממשיך לפעול ולהתרחב, תוך צירוף משתתפים חדשים למסלולי הלימוד האקדמיים.
- נפתח מחזור נוסף של סטודנטים עם מוגבלות שכלית הלומדים לתואר ראשון במסגרת הפרויקט.
- נמשכת הטמעת המודל האקדמי והרחבתו כחלק ממדיניות האוניברסיטה לקידום הכלה וגישות בהשכלה הגבוהה.

18.5 כלים שלובים

"כלים שלובים" היא תוכנית ייחודית בארץ ובעולם שמטרתה לאפשר למבוגרים עם מוגבלויות שיש להם כשרון ותשוקה למוזיקה ללמוד מוזיקה במסגרת האוניברסיטה ובכך להביא לידי מימוש את יכולותיהם המוזיקליות וליישם יכולות אלו בתעסוקה מוזיקלית. התוכנית החלה לפעול בשנת 2017 ביוזמה משותפת של משרד הרווחה - מנהל מוגבלויות, אקים ישראל והמחלקה למוזיקה באוניברסיטת בר-אילן. כיום יש ב"כלים שלובים" עשרות סטודנטים בשלושה מחזורים (שנה א' ב' וג'), הלומדים באינטנסיביות של 5 ימים בשבוע. תכני הלימוד כוללים שיעורים בתחומי מוזיקה שונים כגון פיתוח קול, פיתוח שמיעה ושירה במקלה, קצב וטיפול, הפקה מוזיקלית, תוכנות מוזיקליות, ועוד. דגש רב מושם לא רק על למידת המוזיקה אלא גם על הפן הרגשי במטרה לקדם ולהעצים את הסטודנטים מבחינה אישית וחברתית. בסוף כל סמסטר מתקיים מופע מוזיקלי ('ערב שיא') באורך של למעלה משעה ובו מופיעים הסטודנטים במגוון שירים ויצירות שהם הכינו במהלך הסמסטר. למופע מגיעות משפחות הסטודנטים ורבים אחרים וכך נוצרת אווירה חגיגית, קהילתית ואנרגטית מאוד.

בשנת הלימודים השלישית והאחרונה ההתמקדות היא בעתיד התעסוקתי של הסטודנטים בתחומים שיש להם זיקה למוזיקה ולתרבות. הלימודים בשנה זו מורכבים מעבודה מעשית במקומות שונים ובין לימודים בדגש על ליווי תעסוקתי וחידוד מיומנויות תקשורתיות. הסטודנטים מועסקים בין היתר שלושה כיווני תעסוקה עיקריים: באירועים, במוסדות תרבות ובמוסדות חינוך. בוגרי התוכנית זוכים להערכה רבה במקומות התעסוקה בהם הם משולבים.

פעילות בשנת 2025

בשנת 2025 התוכנית המשיכה לפעול ולהתפתח כחלק ממחויבות אוניברסיטת בר-אילן לקידום מעורבות חברתית והשפעה בקהילה:

- הפעלת מחזורים פעילים של סטודנטים הלומדים במסלול רב שנתי קיום מופעי "ערבי שיא" בסוף סמסטר, הפתוחים לקהל הרחב ומחזקים את הקשר עם הקהילה
- המשך שילוב המשתתפים בפעילויות האוניברסיטה ובקהילה הרחבה
- רחבת שיתופי פעולה עם גורמים ציבוריים ועסקיים ותמיכה באמצעות מלגות ויוזמות חברתיות

18.6 תוכנית ME אני - קורס לתקשורת בין-אישית

תוכנית "מיאני", קורס לתקשורת בין-אישית לאנשים עם מוגבלויות, היא שיתוף פעולה בין ביה"ס לתקשורת באוניברסיטת בר-אילן לבין עמותת "עדי", שבראשה עומד האלוף (במיל.) דורון אלמוג. במסגרת התוכנית תשעה אנשים עם צרכים מיוחדים ממפעל התעסוקה השיקומי "בית היוצר-עדי אופקים" לקחו חלק בקורס אקדמי מונגש בנושא תקשורת בין-אישית. הם למדו בקורס כיצד לספר את סיפור חייהם וכיצד לתקשר עם סביבתם בנסיבות משתנות באופן שייטיב עמם ושיאפשר להם להתפתח ולהתקדם. התוכנית כללה סדנאות תעסוקה, נראות וסטיילינג. הקורס התקיים בעיר אופקים ובמעמד מרגש בקמפוס בר-אילן חגגו משתתפות ומשתתפי הקורס את קבלת תעודות הסיום בהשתתפות כל ראשי האוניברסיטה וראשי עמותת "עדי".

תוכנית "מיאני" (מי אני) היא יוזמה חברתית-אקדמית של בית הספר לתקשורת באוניברסיטת בר-אילן, הפועלת לקידום מיומנויות תקשורת בין-אישית בקרב אנשים עם מוגבלויות

הקורס פותח והובל על ידי ד"ר כלילה מגן, בשיתוף עמותות שיקום כגון "עדי נגב – נחלת ערן" וארגונים חברתיים נוספים, ומהווה מודל לשילוב בין ידע אקדמי לבין עבודה קהילתית-טיפולית בשטח.

במסגרת התוכנית משתתפים עובדים ממסגרות תעסוקה שיקומיות, הלוקחים חלק בלמידה חווייתית הכוללת סדנאות, תרגולים ומפגשים קבוצתיים, שמטרתם לחזק את יכולות הביטוי העצמי, התקשורת והאינטראקציה החברתית.

הקורס מתמקד בפיתוח מיומנויות כגון:

- תקשורת בין-אישית והצגת עצמי
- סטוריטלינג (סיפור אישי) ומיתוג אישי
- עמידה מול קהל והעברת מסר
- פיתוח ביטחון עצמי והעצמה אישית
- יצירת קשרים חברתיים והשתלבות בקהילה

ההשתתפות במסגרת אקדמית תורמת לחוויית שייכות, מסוגלות והרחבת אופק אישי ותעסוקתי עבור המשתתפים, ומהווה עבור רבים מהם צעד משמעותי להשתלבות רחבה יותר בחברה

פעילות בשנת 2025

* התוכנית הורחבה ופעלה במספר מחזורים, תוך שיתוף פעולה עם ארגונים חברתיים נוספים (כגון עמותת שק"ל), והעמקת השילוב של משתתפים מהקהילה.

* הושם דגש על פיתוח מיומנויות סטוריטלינג, ביטוי עצמי ומיתוג אישי ככלים להשתלבות

חברתית ותעסוקתית.

*תוכנית נתפסת כמודל חדשני לחיבור בין האקדמיה לבין אוכלוסיות עם מוגבלויות תוך קידום שוויון

תוך הזדמנויות ונגישות להשכלה.

אזכורים בתקשורת :

1. <https://newsinIsrael.co.uk/learning-to-make-their-voices-heard-a-special-project-by-the-shekel-association-at-the-university>

2. <https://www.maariv.co.il/news/israel/article-1213312>

19. עקרונות התשלום באופן שוויוני

אוניברסיטת בר-אילן הינה מוסד מתוקצב כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, המחויבת להוראות הממונה על השכר בהתאם לסעיף 29 בחוק יסודות התקציב.

האוניברסיטה פועלת בהתאם לחוקי העבודה הקיימים במדינת ישראל, ומתקיימת ביקורת מתמדת של גורמים שונים באוניברסיטה לצורך עמידה בכללי חוק יסודות התקציב.

לכל אחד מהמגזרים השונים באוניברסיטה קיימים הסכמים ו/או הסדרים קיבוציים שונים המעגנים את זכויות העובדים והעובדות. האוניברסיטה מחויבת להסכמים השונים ופועלת לאורם, כך **שהזכויות של כל עובד ועובדת ללא הבדל מגדרי ו/או כל הבדל אחר משולמות בהתאם להסכם ולתפקידו.**

במסגרת הכללים הקיימים בחוקי העבודה ובחוק יסודות התקציב, האוניברסיטה בוחנת כל שנה הבדלים בשכר בין גברים ונשים. האוניברסיטה מוציאה דו"ח ומדווחת לעובדים/ות בכל הנוגע לפערים באם קיימים. במידה וקיימים פערים- האוניברסיטה בוחנת ומסבירה את הפערים הקיימים.

במקביל מפרסם משרד הממונה על השכר דו"ח המייצג את כלל ההבדלים הקיימים בהתאם לדירוגים ולדרגות השונות הן באוניברסיטת בר-אילן והן באוניברסיטאות אחרות.

האוניברסיטה מחויבת לבדיקה מתמדת של תשלומי הספקים השונים וקבלני כ"א. על כל קבלן כ"א להציג בפני האוניברסיטה דו"ח המייצג את התשלומים השונים אותם הוא משלם לעובדיו וכך מבצעת האוניברסיטה בקרה בנושא.

שכר העובדים והעובדות מתעדכן בהתאם להסכמים הקיבוציים, בוועדות קידומים בסגל מנהלי, בהתאם להישגים אקדמיים בסגל הבכיר ובהתאם להשכלה וותק בסגל האקדמי הזוטא.

20. פרויקטים בתחומי התנדבות בקהילה

שנת 2025 התאפיינה במתן מענה ממוקד וחיוני לאתגרי התקופה, תוך שימת דגש מרכזי על חוסן נפשי, מעורבות קהילתית, חיזוק הקשר הבינאישי ותמיכה רחבה במשרתי המילואים ובני משפחותיהם בקמפוס.

1. מעורבות חברתית והתנדבות - התנדבות בקמפוס ומחוץ לקמפוס: הובלה וארגון של יוזמות התנדבות מגוונות, וכן אירועי הוקרה והצטיינות: קיום טקסי עובדים מצטיינים.
2. חוסן ארגוני, בריאות וקהילה - חוסן בעת מלחמה, כתיבה והפצה של מסמכי חוסן וסדנאות, קידום בריאות ואיכות חיים ע"י הרצאות וימי חיסונים, התנהלות כלכלית נכונה ע"י הרצאות מקצועיות בתחום ואירועי חיבור חברתיים - הרמות כוסית וימי גיבוש.
3. מעטפת ותמיכה במשרתי מילואים ובני משפחותיהם - קבוצות תמיכה להורים, ליווי בני ובנות זוג, תוכניות הוקרה והפגה.
4. מעגל החיים הארגוני ורווחת הפרט - הורות וילדים: פרויקט כיתה א' [פעילויות לילדים]. - תמיכה פרטנית וסיוע סוציאלי, וכן ליווי לקראת פרישה.

במהלך שנת 2025 התקיימו פרויקטים אלו:

1. פרויקט התנדבות חברתית של חברי וחברות הסגל האקדמי והמנהלי במחלקה האונקולוגית בבית החולים שיבא. במסגרת היוזמה התקיימה פעילות קבועה מידי יום רביעי, אשר הפכה למסורת של עשייה, נתינה וחיזוק הקשר בין הצוות לבין הקהילה. ההתנדבות אפשרה לחברי הסגל לקחת חלק פעיל במעורבות חברתית משמעותית, לתרום מזמנם ומיכולותיהם ולהעניק תמיכה וסיוע לאוכלוסיות הזקוקות לכך.
2. פרויקט "מעיל למסירה" בשיתוף עמותת רוח טובה. הפרויקט נועד לתת מענה לצורך בסיסי וחיוני של משפחות נזקקות בתקופת החורף. חברי הסגל נרתמו לאיסוף, מיון והעברת מעילים במצב מצוין, ומתוך רוח של אכפתיות ודאגה לזולת נאספו ונמסרו למעלה מ-100 מעילים. המעילים הועברו למשפחות הזקוקות לכך וסייעו להן להתמודד עם ימי החורף הקרים בכבוד ובתחושת חום אנושי.
3. פרויקט "סיפורים מהכורסה", אשר התקיים בשיתוף מרכז החוסן. במסגרת היוזמה השתתפו כ-25 מתנדבים שקיימו מפגשים אישיים עם קשישים, במטרה להקשיב לסיפור חייהם ולתעד אותם. המפגשים התאפיינו בשיח פתוח, רגיש ומכבד, ואפשרו לקשישים לשתף בזיכרונות, בחוויות ובתובנות שצברו לאורך השנים. לאחר המפגשים הועלו הסיפורים על הכתב ונערכו לכדי חוברת מרגשת, אשר נשלחה למרכז היום לקשיש. הפרויקט תרם לחיזוק תחושת הערך והשייכות של המשתתפים המבוגרים, ובד בבד העשיר את המתנדבים בחוויה משמעותית ומלמדת של הקשבה בין-דורית.
4. פרויקט בשיתוף ארגון גשר לישראל, במסגרתו נארזו חבילות סיוע למען מפונים, חיילים ונזקקים. חברי הסגל פעלו במשותף להכנת אריזות שכללו מוצרי יסוד וציוד חיוני, מתוך מטרה להעניק תמיכה מעשית ומורלית בתקופה מאתגרת. פעילות זו ביטאה סולידריות חברתית ואחדות, וחיזקה את תחושת האחרייות המשותפת כלפי החברה הישראלית כולה.

21. מדיניות אוניברסיטת בר-אילן בנושא בריאות

העובדים/ות

אוניברסיטת בר-אילן דואגת לרווחה מיטבית של כלל העובדים והעובדות ופועלת למען בריאותם/ן במישורים שונים.

כמדי שנה, מתקיימות באוניברסיטה הרצאות לכלל הסגלים בנושאים הבאים: מניעת סרטן השד, מניעת סכרת וקידום אורח חיים בריא, מניעת סרטן המעי הגס ועוד. כמו-כן מתקיימות הרצאות בתחום בריאות הנפש וחיזוק החוסן של עובדי ועובדות האוניברסיטה. אגף משאבי אנוש באוניברסיטת בר-אילן שומר על קשר מתמיד עם העובדים/ות שחלו ומתמודדים/ות עם מצב רפואי מורכב-מתמשך.

באשר לפעילויות בענף הספורט – השנה קבוצת עובדות שלנו מכלל הסגלים השתתפה בטורניר בין-אוניברסיטאי בענף הכדורשת וייצגה אותנו בכבוד רב.

בשנת 2025 חיזקה אוניברסיטת בר-אילן את מחויבותה לבריאות העובדים והעובדות באמצעות הרחבת סל השירותים והפעילויות בתחום הרווחה הבריאותית. בין היתר:

- הושקו סדנאות מעשיות לקידום אורח חיים בריא, הכוללות פעילות גופנית מודרכת, תזונה נכונה וניהול מתחים, בשיתוף מומחים מהקהילה ומהאקדמיה.
- הוגבר המיקוד בשמירה על בריאות הנפש, תוך הרחבת מערך התמיכה הפסיכולוגית והנגשת ייעוץ דיסקרטי לעובדים ולעובדות המתמודדים עם עומס, שחיקה ואתגרים אישיים ומקצועיים.
- התקיימו ימי בריאות מרוכזים בקמפוס, שכללו בדיקות סקר, ייעוץ רפואי ראשוני והעלאת מודעות לנושאים בריאותיים מרכזיים.
- האוניברסיטה עודדה שילוב של פעילות גופנית בשגרת העבודה, באמצעות יוזמות כגון שיעורי ספורט בקמפוס, קבוצות הליכה וריצה, והנגשת מתקני ספורט לעובדים ולעובדות.
- נמשך פיתוח תכניות לחיזוק החוסן האישי והארגוני, בדגש על התמודדות עם מצבי חירום ואתגרי התקופה, לצד יצירת סביבת עבודה תומכת ומכילה.
- בתחום הספורט הארגוני, הורחבה ההשתתפות של עובדי ועובדות האוניברסיטה בפעילויות בין אוניברסיטאיות וביוזמות קהילתיות המעודדות אורח חיים פעיל, תוך חיזוק תחושת השייכות והגאווה הארגונית.

22. מערך הקליניקות

אוניברסיטת בר-אילן חרטה על דגלה לפעול לקידום זכויותיהן של אוכלוסיות מוחלשות בישראל. במדינת ישראל חיים אלפי א/נשים אשר אין להם/ן נגישות למשאבים ולידע הנדרש על מנת למצות את זכויותיהם/ן החוקיות. רבים מהם חיים בעוני, זכויותיהם/ן מופרות, ופעמים רבות סובלים/ות מאפליה. בתי המשפט, משרדי הממשלה והרשות המחוקקת יכולים לשמש כלים מרכזיים לתיקון ושיפור מצבם, אולם אלה נותרים מחוץ להישג ידם/ן. כתוצאה מכך, רבים ורבות אינם/ן זוכים למצות את זכויותיהם/ן החוקיות.

22.1 הקליניקות המשפטיות

על מנת לסייע לתקן ולשנות את אי שוויון זה, הקימה הפקולטה למשפטים שבאוניברסיטת בר-אילן שמונה קליניקות לסיוע משפטי ושינוי מדיניות. כל אחת מהקליניקות מתמקדת בתחום משפטי שונה. הן פתוחות לפניות הציבור, ומעניקות יעוץ, סיוע וייצוג בבתי משפט ללא תמורה כספית, בתחומים הבאים:

- זכויות א/נשים עם מוגבלויות.
- זכויות קשישים/ות וניצוליות/ות שואה.
- רווחה וזכויות חייבים/ות.
- מרכז רקמן לסיוע משפטי לנשים בענייני משפחה. <https://rackmancenter.com/legal-aid-2>
- סיוע אזרחי על פי המשפט העברי. (לא הייתה פעילה בשנת 2025)
- רגולציה סביבתית. - <https://law-clinics.biu.ac.il/node/144>
- יישוב סכסוכים שיפוטיים.
- קידום שוויון חברתי.

הקליניקות מטפלות בכ-1,250 פניות בשנה. שירותי הקליניקות ניתנים על ידי סטודנטים וסטודנטיות למשפטים במסגרת קורס חובה בשנה ג'. הסטודנטים/ות מונחים על ידי עורכי דין ומנחה אקדמי/ת חבר/ת סגל בפקולטה ועבודתם/ן מלווה ומפוקחת באופן שוטף. מתן הסיוע המשפטי ללקוחות, בשילוב הסביבה האקדמית, מאפשרים לסטודנטים/ות חוויה לימודית ייחודית ונקודת מבט חדשה לגבי תפקיד המשפט ותפקידם עצמם בחברה. באופן זה, הקליניקות מהוות מרכז חינוכי למשפטי המחר – עורכי דין, שופטים ומחוקקים, ומעודדת אותם לעשות שימוש בידע ובניסיון המשפטי שרכשו על מנת להיטיב עם החברה. זוהי דרכה של אוניברסיטת בר-אילן לקדם צדק חברתי בישראל, תוך קידום הזכות לשוויון לאוכלוסיות מוחלשות וקידום ערכים של צדק חברתי ברמת המדיניות.

עוד מידע על -פעילות הקליניקות המשפטיות ניתן למצוא אונליין:

[/https://law-clinics.biu.ac.il](https://law-clinics.biu.ac.il)

22.2 הקליניקה במחלקה לפסיכולוגיה

החיים מזמנים לנו התמודדויות שונות, תקופות קשות, או מצבים שבהם אנו עלולים לחוש קושי להתמודד לבד. הקליניקה לשירות הקהילה מציעה סיוע נפשי במגוון קשיים, וכולם/ן מוזמנים ומוזמנות להתקשר אלינו ולהשאיר הודעה. לאחר הפנייה הטלפונית אלינו ישלח אליכם קישור עם שאלון קצר שבעקבותיו, אנו נחזור אליכם/ן, ונזמינכם/ן לתהליך מיון מקיף, הכולל ראיון אישי למטרות הכרות, והערכה אבחונית על-מנת לוודא כי סוגי הטיפול המוצעים במסגרת הקליניקה אכן מתאימים לך. בהתאם להערכת צוות הקליניקה, נציע את שיטת הטיפול המתאימה. הטיפול בפועל מתבצע על-ידי מתמחים/ות וסטודנטים/ות לתואר שני ושלישי לפסיכולוגיה קלינית, תוך פיקוח והדרכה צמודים של הסגל הקליני של המחלקה.

הטיפול נמשך לאורכה של שנת הלימודים האקדמית. בתום השנה, נבדקת אפשרות להמשיך לשנת טיפול נוספת, ומתקבלת החלטה על סמך הערכת המטפל/ת והצוות המקצועי, ובהתאם לרצון המטופל/ת. מלבד טיפולים פרטניים הניתנים במגוון גישות ע"פ צרכי המטופלים, ניתנים במסגרת הקליניקה גם השירותים הבאים:

- *טיפול פרטני במגוון גישות.
- *טיפול בילדים במגוון גישות והדרכת הורים
- *טיפול זוגי.
- *התערבות ממוקדת 1-3 פגישות
- *טיפול קבוצתי.
- *טיפול באבל, עבור א/נשים שחוו אבדן.
- *טיפול בטרומה.
- *אבחונים
- *יעוץ פסיכיאטרי

הכתובת לאתר הקליניקה: <https://sites.biu.ac.il/psychology-clinic>

22.3 הקליניקה של בית הספר לאופטומטריה ומדעי הראיה

הקליניקה של בית הספר לאופטומטריה ומדעי הראיה פונה לקהל הרחב ובה מתקיימות בדיקות ראייה מקיפות ללא עלות. במהלך הבדיקה המטופל יעבור אבחון פרטני: היסטוריה רפואית, בדיקת מרשם, בדיקת התפקוד הדו עיני ובדיקה של בריאות העין הכוללת צילום רשתית ובדיקת לחץ תוך עיני במכשור מתקדם וללא טיפות.

הבדיקות מתבצעות על ידי סטודנטים/יות בשנת הלימודים האחרונה שלהם/ן, בפיקוח אופטומטריסטים/יות בכירים/ות בעלי תואר ד"ר לאופטומטריה.

בסיומה של בדיקת הראייה, יינתן למטופל/ת מרשם משקפיים חתום על ידי האופטומטריסט/ית המנחה. לרשות ולנוחות המטופל/ת קיימת חנות הפועלת בתוך הקליניקה אשר מציעה מסגרות ראייה אופנתיות ועדשות ראייה ממיטב הספקים בארץ ומחוצה לה (צייס, אופטיסוויס, שמיר ועוד). יתרה מזאת, למטופלים/ות המאובחנים כסובלים מראייה ירודה ישנה אפשרות להזמין עזרים אופטיים המותאמים להם בצורה אישית. הכל כמובן, במחירים נוחים וללא מטרות רווח.

מערך הקליניקות של בית הספר לאופטומטריה מציע בנוסף:

קליניקה להתאמת עדשות מגע.

קליניקה לתרגילי ראייה.

קליניקה לראייה ירודה.

הקליניקה הניידת.

<https://optometrics.biu.ac.il/node/582>

מיזם "הקליניקה הניידת" של בית הספר לאופטומטריה ומדעי הראיה הוקם לפני כשש שנים ומסייע בהנגשת בדיקות ראייה מקצועיות לאוכלוסיות מוחלשות.

הקליניקה הניידת מצוידת במכשור חדיש ומתקדם המאפשר אבחון מדויק של ליקוי ראייה ואף מחלות עיניים מסוימות, המגיעה עד המרחבים הקהילתיים בקרב האוכלוסיות הללו.

צוות הניידת, מורכב מאופטומטריסטים/יות מוסמכים מטעם משרד הבריאות וסטודנטים/יות לאופטומטריה ומדעי הראיה

מטרות המיזם :

- אבחון וטיפול בליקויי ראייה בקרב אוכלוסיות מוחלשות תוך הגברת מודעות.
 - איתור ומניעת בעיות התפתחותיות הקשורות לראייה בקרב ילדים/ות.
 - שיפור רמת ההישגים בבתי הספר והתיכון בקרב הנבדקים/ות הצעירים מתחת לגיל 18.
- בסיומה של כל בדיקה, המטופל/ת יקבלו מרשם משקפיים חתום על ידי האופטומטריסט המנחה וייתנו, במידת הצורך, הפנייה לרופא עיניים/ בדיקה מקיפה אחרת, המלצות לתרגילי עיניים ומסגרת משקפיים מתנה לכל מבקש .

עוד מידע זמין אונליין:

<https://optometrics.biu.ac.il/node/880>

22.4 קליניקות נוספות -

היחידה ללימודי המשך של בית הספר לעבודה סוציאלית:

אגף הקליניקות של ביה"ס לעבודה סוציאלית מזמין אתכם לדאוג לעצמכם ולאיכות החיים שלכם!

מטפלים ומטפלות מקצועיים שבחרנו בקפידה ללמוד בתוכניות שלנו ללימודים מתקדמים ו/או לטפל בקליניקות ומקבלים הדרכה צמודה ממיטב אנשי המקצוע, יוכלו לעמוד לרשותכם בזמנים בהם אתם זקוקים לעזרה וטיפול רגשי. מערך הקליניקות יוכל לתת מענה לרבים מהאתגרים האישיים והמשפחתיים שאיתם אתם מתמודדים.

הקליניקות יכולות להעמיד לרשותכם מגוון של טיפולים שיתאימו לצורך ולהעדפות שלכם - ממצבי חיים והתמודדויות יומיומיות ועד להתמודדות עם מגוון אירועים טראומטיים שקרו לפני ואחרי השביעי באוקטובר.

הטיפול נותנים באווירה חמה, אמפתית ורגישת תרבות, תמורת תשלום סימלי או ללא תשלום.

אל תהססו, אנחנו מחכים לכם.

*מס' המקומות מוגבל, מועדי הטיפול בחלק מהקליניקות מושפע מלוח השנה של תוכניות הלימודים וזמין בחלק מחודשי השנה.

* [אדוות להחלמה](#) - הוא מיזם קליני-אקדמי הפועל באוניברסיטת בר-אילן, אשר נועד לספק מענה טיפולי להשלכות של אירועים טראומטיים מגוונים, על האדם ועל מערכות היחסים הקרובות אליו: זוגיות, הורות ומשפחה.

[קליניקה לטיפול CBT בשילוב מציאות מדומה](#) - הטיפולים בקליניקה ניתנים במספר מסלולים בהיקפים שונים ובעלויות שונות

* [הקליניקה לטיפול זוגי ומשפחתי](#) - הקליניקה לטיפול זוגי ומשפחתי פעילה זה שנים רבות ומטפלת בזוגות ובמשפחות המצויים בקשיים ובמשברים בחיי הנישואין, הזוגיות, ההורות וביחסי הורים ילדים.

הפקולטה לחינוך:

הפקולטה לחינוך בבר-אילן מפעילה מספר מרכזים ומעבדות קליניים המעניקים שירותים לקהילה, אבחונים מקצועיים, וסדנאות התנסות:

- **מכון מת"ל:** עורך אבחונים פסיכו-דידקטיים לסטודנטים ולמבקשים התאמות בדרכי היבחנות.
- **ה"ב - מרכז לסימולציה בחינוך** מרכז המאפשר התנסות מעשית ולמידה מבוססת תחקור מול שחקנים מקצועיים המדמים תלמידים, הורים ואנשי צוות.
- **תוכנית הריס:** התוכנית מספקת שירות למגוון קבוצות האוכלוסייה בישראל בהפעלת תכניות התערבות, בהדרכה, בהכשרה וביעוץ להורים ולאנשי מקצוע העובדים עם תינוקות ופעוטות. כמו כן, התוכנית מעורבת בקביעת מדיניות חינוכית לגיל הרך ברמה הלאומית בישראל.
- **מעבדות ומכוני מחקר:** כולל את המעבדה לטכנולוגיות בחינוך מיוחד (מט"ב), מרכז "דע-גן", ומסלולים ייעודיים במסגרת התואר השני המשלבים הכשרה קלינית בתחומי הייעוץ החינוכי, לקויות למידה וחינוך מיוחד.

פרטים נוספים, יצירת קשר ודרכי הגעה ניתן למצוא ב[אתר הפקולטה לחינוך באוניברסיטת בר-אילן](#). לקורסים והכשרות מקצועיות למטפלים ואנשי חינוך, היכנסו ל[אתר היחידה לפיתוח מקצועי](#).

בכל הפרויקטים הללו זוכים הסטודנטים והסטודנטיות לתרגל את הכלים והמיומנויות המקצועיות אותם רכשו בלימודיהם, לרכוש ניסיון מעשי בסביבה מבוקרת ומפוקחת, להיחשף לעולם העבודה במקצוע בו התמחו, ובמקביל – **לתרום לקהילה**

23. קמפוס ירוק ואיכות הסביבה

בקמפוס הירוק של אוניברסיטת בר-אילן 540 דונם של גינות מטופחות וצמחיה שופעת, המושקות במערכת חכמה וחסכונית. בשבילי הקמפוס מוצבים מתקנים לאיסוף פסולת ולהעברתה למחזור וגם אמצעי התחבורה בקמפוס חשמליים ואינם מזהמים. נוסף על כך פועלים באוניברסיטה מיזמים בתחום הקיימות:

חיסכון במים

מערכות הקירור הישנות בקמפוס הוחלפו במערכת יעילה יותר שהביאה לחיסכון במים. כדי לחסוך במי ההשקיה, צומצמו מדשאות הקמפוס ונשתלה צמחייה חסכונית במים. מערכת ההשקיה הישנה הוחלפה במערכת ממוחשבת המופעלת בהתאם לאחוזי התאיידות המים ולנתוני הצמחייה בגן. השדרוג במערכות ההשקיה מביא לחיסכון של 50,000 מ"ק בשנה. בנוסף, הותקנו בחדרי השירותים מכלי הדחה דו-כמותיים.

חיסכון בחשמל

בשנים האחרונות הותקנו בבניינים רבים בקמפוס מערכות בקרה וגלאי נוכחות חדישים, המאפשרים הפעלת מזגנים ותאורה במקומות מאוישים בלבד, בהתאם לעומס החום ולעונות השנה. על חלק מבנייני הקמפוס הותקנו ב-2020 פאנלים לייצור אנרגיה סולארית.

הקטנת זיהום אוויר בקמפוס

במערך ההסעות הפנימי בקמפוס פועלים כלי רכב חשמליים בלבד, שקטים ושאינם פולטים עשן. בקמפוס פועל פיילוט של רכב אוטונומי, גם הוא חשמלי.

הברכה הביולוגית

ברכת הדגים שבכיכר הספרייה שוקמה והוחלפה בברכה ביולוגית. הברכה משמשת דוגמה לטיהור מים בשיטה טבעית ולשמירה על הסביבה.

קיר ירוק

בקמפוס ניצב קיר ירוק – גינה אנכית המשתרעת על מספר קומות בשני קירות חיצוניים סמוכים – שנועד לשפר מדדי של רעש, זיהום אוויר, תחושת רווחה ועוד. הקיר הוא חלק ממחקר על איי חום, המתקיים במרכז בר-אילן לערים חכמות.

המישור הקהילתי והחינוכי

בבר-אילן מתקיימים כל העת פרויקטים קהילתיים בנושאי סביבה: בפקולטה למשפטים במסגרת הקליניקה לפרקטיקה ומדיניות סביבתית, באגודת הסטודנטים, בפרויקט פר"ח ובארגון מגמה ירוקה.

הקליניקה לפרקטיקה ומדיניות סביבתית בפקולטה למשפטים, פועלת לקידום מודעות סביבתית, לשינוי מדיניות ולאקטיביזם באמצעות ייעוץ משפטי, מחקר וחינוך. הסטודנטים בקליניקה מסייעים לארגונים סביבתיים או מלווים קהילות בסוגיות סביבתיות. הסיוע המשפטי כולל ייצוג מול רשויות, הנגשת מידע ואקטיביזם חברתי.

מידע נוסף על פעילות למען איכות הסביבה המתקיימת בקמפוס ניתן למצוא באתר קמפוס ירוק:

<https://www.biu.ac.il/about-biu/about/special-projects/green-campus>

אוניברסיטת בר-אילן פועלת רבות להגברת השימוש באנרגיה ירוקה, מתחדשת ממקורות לא מזהמים כגון: **פנלים סולריים ואגירת אנרגיה**, וזאת לצורך הקטנת "טביעת רגל פחמנית" ושימוש בחשמל ממקורות מזהמים.

23.1 הפעילות הסביבתית של היחידה לאיכות הסביבה באוניברסיטת בר-אילן

חלק מהפעילות של היחידה לאיכות הסביבה עוסק בתחום המחזור ושימור הסביבה. המחזור בקמפוס עובד בצורה שוטפת כבר שנים רבות ועוסק בתחומים מגוונים.

- **נייר וקרטון** – המחזור מתבצע באמצעות מיכלי נייר אישיים לכל עובד/ת ובאמצעות מתקני שק לנייר בכל קומה. קומה ומתקנים לאיסוף קרטונים המפוזרים ברחבי הקמפוס. עובדי המסעדות והניקיון דואגים לקיפול הקרטונים לפני הכנסתם למתקנים, כמות הנייר והקרטונים הנאספת בשנה היא כ- 100 טון.
- **מיכל לאיסוף זכוכיות** - מתקן לאיסוף זכוכית נמצא ליד תחנת שאטל 6.
- **סוללות משומשות** – בכל הבניינים, בקומת הכניסה קיים מיכל לאיסוף סוללות.
- **בדים ובגדים משומשים** – בדים ובגדים מועברים למחזור, ומשמשים לייצור סמרטוטים. נמצא ליד תחנת שאטל 6.
- **פסולת אלקטרונית** – באמצעות המחסן של האוניברסיטה, מועבר ציוד משומש למחזור. כמו-כן, מוצבים שני מיכלים לטובת עובדי/ות הקמפוס שמביאים פסולת אלקטרונית אישית. התכולה מועברת לחברה המעסיקה עובדים ועובדות עם צרכים מיוחדים, ושם עוסקים במחזור של מה שניתן למחזור.

המיכלים מוצבים ליד תחנת שאטל 6 ובכניסה לחניה של בניין חקר המח

- **שמן מאכל משומש** – שמן זה נאסף מהמסעדות ע"י חברה המתמחה בכך. חל איסור לשפוך שמן משומש לביוב. השמן מועבר למחזור.
- **איסוף אשפה בקמפוס** – בשנה האחרונה עברנו לשיטת איסוף אשפה באמצעות טמוני קרקע. יש היום כעשרים טמוני קרקע. המהלך תרם משמעותית למראה האסטטי של הקמפוס. אין יותר שקיות אשפה שנפתחות ע"י חתולים ועורבים.

מתקני מחזור:

23.2 באר בר-אילן

בטבורו של הקמפוס, סמוך לגן שאפל, שוכנת לה אחר כבוד, הבאר של האוניברסיטה.
הבאר נחפרה בשנות החמישים של המאה הקודמת ועומקה כ-70 מטר.
הבאר מספקת בשנה 85,000 מ"ק.
כמות זו מהווה כשליש מצריכת המים השנתית של האוניברסיטה.
המים מטופלים ע"י האוניברסיטה לפי הנחיות משרד הבריאות.
כל באי הקמפוס נהנים ממים אלו. מי תהום מצוינים שאיכותם מפוקחת ומנוטרת כל העת.
המים נמהלים עם מי מקורות שמגיעים מחוץ לקמפוס ואז מסופקים לכל בנייני האוניברסיטה

הירידה לבאר

היחידה לאיכות הסביבה אחראית על איכות המים בקמפוס, באמצעות בדיקות מים חודשיות הנערכות בהתאם להנחיות משרד הבריאות.

23.3 מדיניות האוניברסיטה בתחום איכות המים

אוניברסיטת בר-אילן פועלת לשמירה על איכות המים בקמפוס כחלק ממחויבותה הכוללת לקיימות סביבתית, לבריאות הציבור ולניהול אחראי של משאבים. מדיניות זו באה לידי ביטוי במספר מישורים משלימים:

1. הבטחת איכות מי השתיה

האוניברסיטה מקפידה על אספקת מי שתייה באיכות גבוהה בהתאם לתקנים מחמירים של מדינת ישראל, לרבות תחזוקה שוטפת של תשתיות מים, ניקוי מערכות, ובקרה תברואתית למניעת זיהום.

2. ניטור בקרה וטיפול בזיהומים לשמירה על בריאות המשתמשים

האוניברסיטה מפעילה מערכת ממוחשבת מתקדמת לניטור תשתיות המים, המאפשרת זיהוי מוקדם של נזילות וכשלים בצנרת המים. במקביל, מבוצעות בדיקות חודשיות של איכות מי השתייה בהתאם להנחיות משרד הבריאות. הבדיקות מבוצעות על ידי היחידה לאיכות הסביבה ומועברות למעבדת משרד הבריאות בתל-אביב. במקרה של זיהום או חריגה באיכות המים, האוניברסיטה מקבלת ממשרד הבריאות את ממצאי הבדיקות והנחיות הפעולה הנדרשות, ופועלת ליישומן באופן מיידי לשמירה על בריאות המשתמשים.

3. מניעת בזבז מים וניהול יעיל של משאבים

האוניברסיטה מקדמת שימוש מושכל במים באמצעות:

- איתור ותיקון דליפות בתשתיות מים
- שימוש בטכנולוגיות לניהול והשקיה חכמה
- התייעלות בצריכת מים במבנים ובשטחים הציבוריים :
[/https://biu-smart-city.com/projects](https://biu-smart-city.com/projects)

4. פיתוח מחקר והטמעת חדשנות בתחום המים

בר-אילן שותפה למחקר ופיתוח בתחום איכות וניהול מים במסגרת יחידות מחקר, בית הספר לקיימות ומרכזים בין-תחומיים, הפועלים לקידום פתרונות סביבתיים ויישומם בקמפוס כ"מעבדת ניסוי חיה"

5. העלאת מודעות וחינוך סביבתי

האוניברסיטה פועלת להגברת מודעות בקרב סטודנטים, עובדים ומבקרים לחשיבות שמירה על משאבי מים, כחלק ממדיניות רחבה של קיימות ואחריות סביבתית.

24. ביה"ס הרב תחומי לקיימות

אודות

בית הספר הרב-תחומי לקיימות וסביבה של אוניברסיטת בר-אילן הוא מרכז חדשני ופורץ דרך ללימודי סביבה, המחבר בין תחומי ידע מגוונים ומכשיר את דור העתיד של החוקרים והמקצוענים בתחום. בית הספר מהווה זירה אקדמית דינמית המשלבת מצינויות אקדמית עם מחקר מתקדם ויישומי, מתוך מטרה להוביל שינוי משמעותי בהתמודדות עם אתגרי הסביבה של המאה ה-21.

למה לבחור בבית הספר לקיימות וסביבה?

- **שילוב בין-תחומי ייחודי** – תכניות הלימוד שלנו מאפשרות שילוב בין מדעי הטבע, החברה והרוח, משפטים, הנדסה ורפואה, מתוך הכרה בכך שחקר הסביבה מחייב גישה הוליסטית ורב-תחומית.
- **חדשנות בהוראה** – אנו מפתחים שיטות הוראה מתקדמות, המעודדות למידה חווייתית ושיתוף פעולה בין סטודנטים ממגוון תחומים.
- **סביבת מחקר פורצת דרך** – בית הספר מקדם מחקרים משותפים וחדשניים, תוך שיתוף פעולה עם מוסדות מחקר מובילים בארץ ובעולם.
- **קהילה אקדמית תוססת** – אנו מטפחים קהילה של סטודנטים, חוקרים ואנשי מקצוע הפועלים יחד לקידום קיימות סביבתית וחברתית.

בית הספר מציע מגוון מסלולי לימוד לתואר ראשון ולתארים מתקדמים, כולל מסלולים עם וללא תזה, וכן מסלול לדוקטורט. כל סטודנט יכול להתאים את מסלול הלימודים שלו בהתאם לתחומי העניין וההתמחות הרצויים לו.

פעילות ביה"ס לקיימות וסביבה- 2025

- הכנס השנתי של ביה"ס לקיימות וסביבה
- האקתון של סטודנטים מתוכניות הסביבה ממגוון אקדמיות לאיתור פתרונות לבעיות סביבה בתחומי הרגולציה והמדיניות
- מושב פוסטרים של תלמידי תוכניות הסביבה להצגת העושר והגיוון של המחקר הסביבתי בפקולטות השונות
- אירוח הכנס השנתי של יחידות איכות הסביבה של הרשויות המקומיות בבר-אילן
- אירוח וניהול אקדמי של כנס בטיחות בעבודה - 26/11/2025
- השקת מועדון הקולנוע הסביבתי בשילוב תלמידי ביה"ס הבינלאומי-העלאת המודעות לבעיית זיהום הנחלים.
- יריד החלפת אופנה והרצאה סביבתית על נזקי תעשיית האופנה
- מבצע איסוף תרופות בקמפוס-בשיתוף חברים לרפואה

- מפגש תובנות מועידת האקלים השנתית בשילוב מכון בס"א
- מבצע הצבת פחים כתומים ברחבי הקמפוס-בשיתוף תמיר תאגיד המיחזור ואגף הלוגיסטיקה
- פיילוט איסוף בקבוקי פקדון במסעדת MOOD

שת"פ אקדמי וקהילה

- שיתוף פעולה של האוניברסיטה עם פארק אריאל שרון-קשור ליחסי אקדמיה-קהילה
 - קידום הקשר האקדמי בין מנהלי בתי הספר לקיימות בכלל האקדמיות באמצעות פורום קיימות בין-קמפוסים
 - מפגשי הקהילה הירוקה של בר-אילן אליה שייכים חברי סגל מנהלי ואקדמי המעלים רעיונות ויוזמות להתנהגות מקיימת במסגרת קמפוס בר קיימא
 - מפגשי הקהילה הירוקה של בר-אילן אליה שייכים חברי סגל מנהלי ואקדמי המעלים רעיונות ויוזמות להתנהגות מקיימת במסגרת קמפוס בר קיימא
 - מענה וזכיה בקולות קוראים למלגות ות"ת לחוקרי פוסט דוקטורט בתחומי הסביבה, אקלים וקיימות
- לאורך כל שנת 2025 התקיימו מפגשי הקהילה הירוקה הכוללים מפגשי תוכן בתחומי הקיימות עבור קהילה של 25 חברי סגל מנהלי ואקדמי בהנהגת ביה"ס לקיימות וסביבה.
- בנוסף קיים פורום של **מנהלי כלל בית הספר לקיימות בכל הקמפוסים** שנפגש אחת לחודשיים ומשתף בפתרונות לבעיות קיימות וסביבה בקמפוסים תוך למידת עמיתים

25. יעדי הקיימות ויישומם באוניברסיטת בר-אילן

יעדי הקיימות (SDGs) הם הקריאה הבינלאומית להירתם ולפעול אל מול האתגרים וההזדמנויות הדחופים ביותר העומדים בפני האנושות ועולם הטבע.

אוניברסיטת בר-אילן מגויסת למילוי תפקיד מוביל בהתמודדות עם יעדים אלה.

כאחת מן המוסדות להשכלה גבוהה המובילים בישראל, עם מחויבות לאומית ובינלאומית להשפעה משמעותית בכל התחומים, אוניברסיטת בר-אילן פועלת לקידום יעדי הקיימות במימדי פעולה שונים: באמצעות המחקר, ההוראה, בפעילויות המעורבות הציבורית ותפעול אחראי בקמפוס.

להלן מפורטים לצד יעדי הקיימות, הסעיפים הרלוונטיים בדו"ח "דין וחשבון" המציגים את הקידום והיישום של יעדים אלה במסגרת תפעול הקמפוס, היחס לסטודנטים/ות, הסגל והקהילה הסובבת.

[18. סיוע לאוכלוסיות מוחלשות](#)
[20. התנדבות בקהילה](#)

[1. התנדבות סטודנטים בחקלאות ושוק איכרים בקמפוס](#)
[18. סיוע לאוכלוסיות מוחלשות](#)

[1. פעילות החוסן בזמן מלחמה](#)
[מרכז חמנ"ה](#)
[3.3. הווי-קמפוס](#)
[3.6. בר-אילן בקהילה](#)
[9. הקמפוס בצפת – הפקולטה לרפואה](#)
[21. בריאות עובדים](#)
[22. מערך הקליניקות](#)
[22.1. הקליניקות המשפטיות](#)
[22.2. הקליניקות במחלקה לפסיכולוגיה](#)
[22.3. הקליניקה של בית הספר למדעי הראיה והאופטומטריה](#)
[22.4. קליניקות נוספות](#)
[18. סיוע לאוכלוסיות מוחלשות בחברה](#)

[2. אוניברסיטת בר-אילן משפיעה- עשייה מתוך תחושת משמעות](#)
[3. מידע כללי- אוניברסיטת בר-אילן](#)
[3.2. הפן האקדמי](#)
[3.5. מורשת יהודית](#)
[4. למה בר-אילן](#)
[4.1. מצוינות אקדמית](#)
[4.3. משלבים בינה מלאכותית](#)
[5. עובדות ונתונים](#)
[8. הפקולטות באוניברסיטה](#)
[11. אקדימה](#)
[14. אגף הוראה ולמידה](#)
[24. בית ספר לקימות](#)

10 הנציבות למגוון ומגדר
19 עקרונות תשלום שיוויני

23.2 באר בר-אילן
23.3 מדיניות האוניברסיטה בתחום איכות המים

23. חיסכון בחשמל
23.1 פעילות סביבתית בתחום האנרגיה

3.2 הפן אקדמי, כלכלי וחברתי
4.4 מחוברים ומחוברות לתעשייה ומכוונים/ות לתעסוקה
17. העסקת עובדים ועובדות עם מוגבלות ותמיכה בסטודנטים/ות

3.2 הפן האקדמי, הכלכלי והחברתי
4.2 מחקר חדשני וטכנולוגיה מתקדמת
4.3 משלבים בינה מלכותית בלימודים לתואר
4.4 מחוברים ומחוברות לתעשייה ומכוונים/ות לתעסוקה
28 מאגרי מידע

- 3.2 הפן האקדמי, כלכלי וחברתי
3.6 בר-אילן בקהילה
10. הנציבות למגוון ומגדר
16. הנגשת אוניברסיטת בר-אילן
16.1. הסדרי נגישות וחניה
17. העסקת עובדים ועובדות עם מוגבלות ותמיכה בסטודנטים/ות
17.1 מדור תמיכה והנגשה לסטודנטים/ות ע"ש ויגדור
18. סיוע לאוכלוסיות מוחלשות בחברה
18.1 מרכז רקנאטי
18.2 תפעול מרכזי היצירה והשיקום לנכי צה"ל
18.3 מרכז מרגוזה
18.4 פרויקט "עוצמות"
18.5 כלים שלובים
18.6 תוכנית ME אני-קורס תקשורת

- 3.4 גני סיפור
3.6 בר-אילן בקהילה
4.5 סביבת לימודים נוחה ונעימה בקמפוס ירוק
9. בית חולים לדוברים
20. פרויקטים בתחומיה התנדבות בקהילה
22.1 קליניקות משפטיות

- 23.1 הפעילות הסביבתית של היחידה לאיכות הסביבה
באוניברסיטת בר-אילן

- 3.4 גני סיפור
23.1 הפעילות הסביבתית של היחידה לאיכות הסביבה בבר-אילן
24. פעילות ביה"ס הרב תחומי לקיימות

- 23.2 באר בר-אילן
23.3 מדיניות האוניברסיטה בתחום איכות המים

23. קמפוס ירוק ואיכות הסביבה
23.1. הפעילות הסביבתית של היחידה לאיכות הסביבה
באוניברסיטת בר-אילן
23.2. באר בר-אילן
23.3. מדיניות האוניברסיטה התחום איכות המים
24. פעילות ביה"ס הרב תחומי לקיימות

1. עיקרי פעילות החוסן בזמן מלחמת חרבות ברזל באוניברסיטת
בר-אילן
6. בעלי תפקידים
7. תקציב האוניברסיטה
13. מכון יונתן זקס
22.1 קליניקות משפטיות
26. חופש המידע
27. סיכום בקשות מידע
28. מאגרי מידע
29. פרסום הנשיא
31. תקנות והנחיות

- 3.7 אגודת הידידים
5. עובדות ונתונים
24. פעילות ביה"ס הרב תחומי לקיימות
29. פרסום הנשיא

26. יישום חוק חופש המידע באוניברסיטת בר-אילן

חוק חופש המידע נחקק על ידי הכנסת במאי 1998 ונכנס לתוקפו במאי 1999. החוק קובע את זכות/ה של כל אזרח/ית ותושב/ת לקבל מידע מרשות ציבורית, בכפוף למגבלות מסוימות המפורטות בו, שנועדו לאזן בין חופש המידע לבין זכויות ואינטרסים שונים כגון ביטחון המדינה, שמירה על פרטיות וכדומה. חוק חופש המידע חל על אוניברסיטת בר-אילן בתנאים ובסייגים המפורטים בחוק. באוניברסיטת בר-אילן חלה הקפדה יתרה לקיום חופש המידע ולפעול לפי כללי החוק.

הממונה על יישום חוק חופש המידע באוניברסיטת בר-אילן - גב' נעה בן-דב

להלן פרטי התקשרות ליצירת קשר:

טלפון: 03-5317652 / 077-3063015

דוא"ל: noa.ben-dov@biu.ac.il

shlomit.amir@biu.ac.il

אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן 5290002, ישראל

נוהל הגשת בקשה ותשלום:

בקשות בתחום חופש המידע מומלץ להגיש באמצעות הטופס המקוון :

<https://govforms.gov.il/mw/forms/HofeshMeyda@justice.gov.il>

אולם ניתן גם באמצעות כתובת המייל המפורטת לעיל.

הגשת הבקשה כרוכה בתשלום כמפורט בתקנות חופש המידע (אגרות).

<https://www.biu.ac.il/regulations-and-audit/freedom-information-act>

ניתן לשלם את אגרת הבקשה וכן את אגרות הטיפול וההפקה באחד מהאמצעים האלה:

1. העברה בנקאית לחשבון מס' 437880 בבנק מזרחי (20), סניף 414 לזכות אוניברסיטת בר-אילן.
יש לציין בסעיף מטרת ההפקה: "אגרת בקשה לפי חוק חופש המידע".

2. משלוח המחאה בנקאית לפקודת אוניברסיטת בר-אילן.

• יש לעדכן את הממונה על ביצוע התשלום, עם הגשת בקשה.

במקרים מסוימים ניתן פטור מתשלום על פי תקנה 6. לתקנות האגרות

https://www.gov.il/he/departments/policies/fees_foi

-

27. סיכום הטיפול בבקשות חופש המידע לשנת

2025

טבלת סיכום – מידע אודות כלל הבקשות שהתקבלו ואופן הטיפול בהן:

מספר	
9	1. הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
2	2. הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי
1	3. הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
0	4. הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה
0	5. הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הנוגעים לפונה
2	6. הטיפול בבקשה טרם הסתיים בשנת 2024
14	סה"כ

מידע אודות זמני טיפול בבקשות שנענו ונסגרו בשנת 2025:

זמן הטיפול	כמות
עד 15 יום	2
בין 16 ל-30 יום	6
בין 31 ל-60 יום	4
בין 61 ל-120 יום	0
מעל 120 יום	0
סה"כ	12

טבלת סיכום – אודות בקשות שסורבו/ נדחו חלקית והסיבות לכך:

העילה	כמות
8(1) - הקצאת משאבים	0
8(2) - נוצר לפני 7 שנים	0
8(3) - לא ניתן לאתר	0
8(5) – המידע נוצר בידי רשות אחרת	1
9(א)(1) - פגיעה בביטחון	0
9(א)(2) - צו	0
9(א)(3) - פגיעה בפרטיות	0
9(א)(4) איסור על פי דין	0
9(ב)(1) - שיבוש תפקוד הרשות	0
9(ב)(2) - מדיניות בעיצוב	0
9(ב)(3) - משא ומתן	0
9(ב)(4) - דיונים פנימיים	1
9(ב)(5) - ניהול פנימי	0
9(ב)(6) - סוד מסחרי	1
9(ב)(7) - תנאי לאי מסירה	0
9(ב)(8) - רשות אכיפה	0
9(ב)(9) - משמעת	0
9(ב)(10) - פרטיות הנפטר	0
9(ב)(11) - חופש אקדמי	0
14 - החוק אינו חל	0
סה"כ	3

28. מאגרי מידע

אוניברסיטת בר-אילן מבססת חלק נכבד מפעילותה על טכנולוגיות המחשוב. הגוף המרכזי האחראי על תקשוב האוניברסיטה הוא אגף התקשוב. במגמה לשיפור רמת השירות, מציעה האוניברסיטה [לאנשי/נשות האקדמיה והמחקר ולציבור הסטודנטים/ות](#) מערכות רבות לגישה וטיפול דרך האינטרנט (Self-Service), [קטלוג מערך הספריות והמידע](#) פתוח לגישה ישירה [ולמאגרי מידע](#), וגם חלק ניכר מהלימודים מתבצע כיום באופן מקוון.

בשנה החולפת המשיכה אוניברסיטת בר-אילן לחזק את מערך ההגנה על מאגרי המידע הארגוניים, תוך התאמה לדרישות חוק הגנת הפרטיות, תקנות הגנת הפרטיות ומדיניות אבטחת המידע והסייבר. במסגרת זו בוצעו פעולות למיפוי, בקרה ושיפור מנגנוני ההגנה על מאגרי מידע הכוללים מידע אישי, מידע אקדמי, מידע מנהלי ומידע מחקרי.

פעילות זו מהווה חלק מתהליך מתמשך של שיפור רמת ההגנה על המידע באוניברסיטה, חיזוק עמידת הארגון בדרישות הדין ושמירה על פרטיות המידע.

היחידה לאבטחת מידע אחראית לקביעת מדיניות אבטחת המידע הממוחשב באוניברסיטת בר-אילן.

מנהל אבטחת המידע בקמפוס הנו מר רוני סולומון.

רשימת מאגרי המידע של האוניברסיטה מפורסמת באתר משרד המשפטים, תחת הקטגוריה "עיון מקוון בפנקס מאגרי המידע", בקישור:

<https://www.justice.gov.il/Units/ilita/subjects/HaganatHapratyut/actions/Pages/Eyun.aspx>

29. פרסום דו"ח הנשיא

הדוח השנתי 2026

30. פרסומים, אתרים ומידע נוסף

https://www1.biu.ac.il/	אתר האוניברסיטה:
https://cris.biu.ac.il/en/	מערכת תפוקות המחקר של בר-אילן (CRIS)
https://www1.biu.ac.il/community	פעילות למען הקהילה:
https://www.biu.ac.il/page/9408	הנציבות למגוון ומגדר :
https://www1.biu.ac.il/hanhala	הנהלת האוניברסיטה:
https://www1.biu.ac.il/itc/	אגף התקשוב:
https://hr-minhali.biu.ac.il/	אגף משאבי אנוש:
https://tiful.biu.ac.il/	אגף התפעול:
https://tiful.biu.ac.il/node/1364	מחלקת הביטחון והבטיחות:
https://www1.biu.ac.il/faculties	פירוט הפקולטות והמחלקות:
https://biuinternational.com/	ביה"ס הבינלאומי
https://stuad.biu.ac.il/	מנהל סטודנטים

* כמו כן, קיים אתר נפרד לכל פקולטה ולמרבית המחלקות.

31. תקנות והנחיות מנהליות

בנוסף לפירוט ההנחיות הנוגעות לתהליך הגשת בקשת חופש המידע, באתר האוניברסיטה בעמוד הבית מופיעים גם הקישורים לתקנות וההנחיות הבאות:

<https://www.biu.ac.il/useful-information/studies-and-teaching/biu-regulations-procedures>

פירוט כלל תקנוני ונהלי
האוניברסיטה

<https://www.biu.ac.il/regulations-and-audit/sexual-harassment-prevention-act>

החוק למניעת הטרדה מינית

https://www.biu.ac.il/sites/default/files/inline-files/Nigud_interesim_0.pdf

תקנון למניעת ניגוד אינטרסים

<https://www.biu.ac.il/regulations-and-audit/accessibility-statement>

הצהרת נגישות

<https://www.biu.ac.il/regulations-and-audit/privacy-protection>

חוק הגנת הפרטיות

<https://www.biu.ac.il/sites/default/files/inline-files/rules.pdf>

שימוש נאות
במערכות המחשוב

אוניברסיטת
בר-אילן
Bar-Ilan University

.....

משפיעים על המחר, היום.

